

ፍጹም አምልኮ

The Perfect Worship

በብፁዕ አቡነ ሚታኦውስ

በግብፅ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን
የቅድስት ማርያም ገዳም አበምኔት

ትርጉም፡- ዲን ገሩይ ባዩ

፳፻፯ ዓ.ም

አዲስ አበባ

©ማኅበረ ቅዱሳን ጳጳጼ ዓ.ም

መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው
ALL RIGHTS RESERVED

አድራሻ:-

በኢ/አ/ተ/ቤ/ክ
ማኅበረ ቅዱሳን
ፖ.ሳ.ቁ 80078
አዲስ አበባ
ኢትዮጵያ

Email:- lemat@eotc-mkidusan.org

Website:-www.eotc-mkidusan.org

የኮምፒውተር ለይኤውት ዲዛይን

ቶንጂት ወልደሰማያት

0911 19 78 32

ፍጹም አምልኮ

ማውጫ

ርዕስ

ገጽ

መግቢያ	1
ምዕራፍ አንድ	
፩. ምጽዋት	
፩.፩. ተቀባይነት ያለው ምጽዋት	4
፩.፪. ምጽዋት ለማን?	11
፩.፫. ምጽዋት እንዴት ይለጣል?	43
ምዕራፍ ሁለት	
ጸሎት	
፪.፩. ተቀባይነት ያለው ጸሎት	25
፪.፪. መንፈሳዊ ዝግጅቶች	26
፪.፫. ጸሎት እንዲለምር	61
ምዕራፍ ሦስት	
፫. ጸም	
፫.፩. ተቀባይነት ያለው ጸም	64
፫.፪. የጸም ትርጉም	64
፫.፫. ጸም እንዴት ይለምራል?	66

.....

መታሰቢያነቱ

መሉ የኮምፒውተር ሥራውን ጠንቅቋ የሠራችልኝ ወ/ሮ ቆንጂት ወልደሰማያትን እጅግ አመሰግናለሁ።

ምንኩስናን በሕይወት እየኖሩ በጎውን ሕይወት በማሳየት ለመንፈሳዊ ትምህርቱ መሠረት ለሆኑኝ መንፈሳዊ አባቴ አባ ገብረ ኪዳን እጅጉ በጣና ገዳማት የደብረ ሲና ማርያም ገዳም አበምኔት ይሁንልኝ።

መግቢያ

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ
አሐዱ አምላክ አሜን

በግብፅ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን
ደግማ፤ ቀኖና እና ትውፊት መሠረት ሦስት ዋና
ዋና የአምልኮ ዓይነቶች አሉ። እነዚህ ዓምደ
ሃይማኖት የአምልኮ መገለጫዎች በጌታችን
በአምላካችን በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ
በአንቀጽ ብፁዓን መዋዕለ ስብከት የተገለጡት
ናቸው። እነዚህ የአምልኮ ምሰሶዎች ምጽዋት፤
ጾም እና ጸሎት ናቸው። ከቅዱሳን አባቶቻችን
እንደተማርነው ወደ ሰማይ መጥቆ ቁልቁል
የሚመለከት ንስር ሁሉንም ነገር በግልጥ እንደ
ሚመለከት ጸሎትም የተሰወረውን መመመልከቻ
መነጽር ነው።

ንሥር አንዱ ክንፉ ከተሰበረ መብረር
እንደማይችል ሁሉ ከጾም እና ከምጽዋት የተለየ

ጸሎት በራሱ ብቻ ሊቆም ሊሆን አይችልም። ጸሎታችን ስኬታማና ጠንካራ የሚሆነው በጸጋ እግዚአብሔር ስንበረታ ነው። ክርስቲያናዊ ምግባራችን በምጽዋት፣ በጸምና በጸሎት ሲበረታ የእግዚአብሔር በረከት ይበዛልናል።

ስንመጸውት እግዚአብሔር የዋለልንን ውለታ እያሰጠን የተቀበልነውን መከፈላችንን ልብ እንላለን። ቅዱስ ጳውሎስ ይኸን ሲያጸናው እንዲህ ብሎ ይመክረናል። «ነገር ግን መልካም ማድረግን፣ ለሌሎችም ማከፈልን አትርሱ። እንዲህ ያለው መስዋዕት እግዚአብሔርን ደስ ያሰኘዋልና።» ዕብ. 13፡16/

በጸማችን ጊዜ ሰውነታችንን ለፈቃደ ነፍሳችን በማስገዛት ለእግዚአብሔር ሕያው መስዋዕት አድርገን እናቀርባለን። አምልኳችን ወደ በለጠ መንፈሳዊ ልዕልና የሚሸጋገረው በምጽዋት፣ በጸሎት እና በጸም ነው። በቅዱሳት መጻሕፍት

ምስጢራዊ መልእክት ሦስት ቁጥር ከአገዝነት የበለጠ መልእክት አለው። ሁሉም ነገር የሚከናወነውም ልዩ በሆነ ሃሳብነት /ቅድስት ሥላሴ/ ነው። እግዚአብሔር አምላካችን አምልኳችንን ተቀብሎ ወደ ትክክለኛ ሕይወት እንዲመራን የቅዱሳን ጸሎት ይርዳን። የብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ሺኖዳ ጸሎትም አይለየን። በክርስቶስ አባታችን የሆኑ የብፁዕ አቡነ አትናትዮስ ጸሎት ያግዘን፤ አሜን።

ብፁዕ አቡነ ሚታአውስ

ምዕራፍ አንድ

፩. ምጽዋት

፩-፩. ተቀባይነት ያለው ምጽዋት

በዚህ ምዕራፍ የምንመለከተው ከሦስቱ መሠረታዊ የአምላክ መግለጫዎች አንዱ የሆነውን ምጽዋትን ነው። ምጽዋት ትእዛዝ እግዚአብሔር ነው። መዝሙረኛው ዳዊት በትንቢት መጽሐፉ ሥዕላዊ በሆነ አገላለጥ እግዚአብሔር ለሰው ልጆች ሁሉ ያለውን ፍቅር እና ክብካቤ እንዲህ በማለት ጽፎልናል «በዚያን ጊዜ ያልቀማሁትን መለስሁ። አቤቱ አንተ ስንፍናዩን ታውቃለህ።» /መዝ.68፡5/ እርሱ እግዚአብሔር ለድሀ አደጎች፣ ለሙት ልጆች እና ለነዳዩን የሚያስብ አምላክ ነው። እርሱ አንደወደዳቸው እኛም አንድንወዳቸው የአርአያነቱን ፈለግ እንድንከተል ይፈልጋል።

እግዚአብሔር እነርሱን እንዴት መከላከብ / መከታተል/ እንዳለብን እንዲህ በማለት ይመክረናል። «አምላክህ እግዚአብሔር በሰጠህ በአገርህ ደጅ ውስጥ ከሚኖሩ ከወንድሞችህ አንዱ በደኸይ ልብህን አታጽና። በድሃው ወንድምህ ላይ እጅህን አትጨብጥ፤ ነገር ግን ደጅህን ለእርሱ ክፈት። የለመነህንም አስፈላጊውን ነገር ስጠው። ለባተኛ ዓመት የዕዳ ምሕረት ዓመት ቀርቦአል ብለህ ክፉ አሳብ ብልብህ እንዳታስብ፤ ለድሀው ወንድምህ አንዳች የማትሰጥ እንዳትሆን። ዓይንህ በእርሱ ላይ ክፉ እንዳይሆን፤ እርሱም ወደ እግዚአብሔር በአንተ ላይ እንዳይጮኽ፤ ንጠላትም እንዳይሆንብህ ተጠንቀቅ። እጅህን በምትጥልበት ሁሉ አምላክህ እግዚአብሔር ሲዘሊህ በሥራህ ሁሉ ይባርክሃልና። ፈጽመህ ሰጠው፤ በሰጠኸውም ጊዜ በልብህ አትጸጸት።» /ዘፋ. 15፡7-10/

አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ነዳያንን መርዳት እንዳለብን አስተምሮናል። ይህን በማድረጋችን የበለጠ ጸጋና በረከት በሕይወታችን እንደምናገኝ ይመክረናል «ያላችሁን ሽጡ፤ ምጽዋትንም ስጡ፤ ሌባ በማይለርቅበት፤ ብልም በማያጠፋበት በሰማያት የማያልቅ መዝገብ የሚሆኑትን የማያረጁትንም ኮረጃዎች ለራሳችሁ አድርጉ። መዝገባችሁ ባለበት ልባችሁ ደግሞ በዚያ ይሆናል።» /ሉቃ. 12፡33። «ነገር ግን በውስጥ ያለውን ምጽዋት አድርጋችሁ ስጡ። እነሆም ሁሉ ንጹሕ ይሆንላችኋል» /ሉቃ. 11፡41/ በፍርድ ቀንም ምሕረት ስለማድረጋችን ብድራትን እንቀበላለን። በሕይወተ ሥጋ ያደረግነውን በዘለ ፃለማዊ በረከት እናገኛለን። «እናንተ የአባቴ ቡሩካን ኑ፤ ፃለም ከተፈጠረበት ጊዜ ጀምሮ የተዘጋጀላችሁን መንግሥት ውረሱ። ተርቤ አብልታችሁኛልና፤ ተጠምቼ አጠጥታችሁኛልና። እንግዳ ሆኜ ተቀብ

ላችሁኛልና። ታርገፔ አልብላችሁኛልና፤ ታምሜ ጠይቃችሁኛልና። ታስሬ ወደ እኔ መጥታችኋልና።

ጸድቃንም መልሰው ይሉታል። ጌታ ሆይ ተርቦህ አይተን መቼ አበላንህ? ወይስ ተጠምተህ አይተን መቼ ተቀበልንህ? ወይስ ታርዞህ አይተን መቼ አለበስንህ? ወይስ ታመህ ወይስ ታስረህ አይተን መቼ ወደ አንተ መጣን? ንጉሡም መልሶ እውነት እላችኋለሁ። ከሁሉ ከሚያንሱ ከእነዚህ ወንድሞቼ ለአንዱ እንኳ ስላደረጋችሁት ለእኔ አደረጋችሁት ይላቸዋል።» /ማቴ. 25፡34-39/ «እነዚያ ወደ ዘላለም ቅጣት ጸድቃን ግን ወደ ዘላለም ሕይወት ይሄዳሉ።» /ማቴ. 25፡46/ «ምሕረትን ለማያደርግ በፍርድ ጊዜ ምሕረት የለውም፤ ነገር ግን ምሕረትን የሚያደርግ ሰው በፍርድ ቀን ደስ ይለዋል።» /ያዕ. 2፡13/ ቅዱሳን ሐዋርያት ምሕረት ማድረግን ከአምላካቸው

ከኢየሱስ ክርስቶስ ተምረዋል። ከእርሱ የተማሩትን ምሕረት እና አምነት እንደምሳሌ በመውሰድ ተከትለውታል። ቅዱስ ያዕቆብም እንዲህ ይላል። «ያመኑትም ሕዝብ አንድ ልብ አንዲትም ነፍስ ነበሩአቸው። ገንዘባቸውም ሁሉ በአንድነት ነበረ እንጂ፤ ካለው አንድ ነገር ስንኳ የራሱ እንደሆነ ማንም አልተናገረም።» /ሐዋ. 4:32/

በመጀመሪያው ክፍለ ዘመን የነበረችው ቤተ ክርስቲያን ለአምላካ ለኢየሱስ ክርስቶስ እና ለደቀ መዛሙርቱ ጥሪ ምላሽ ሰጥታለች። «በመካከላቸው አንድስንኳ ችግረኛ አልነበረምና፤ መሬት ወይም ቤት ያላቸው ሁሉ እየሸጡ የተሸጠውን ዋጋ ያመጡ ነበር። ቤተክርስቲያንም እግር አጠገብ ያኖሩ ነበር። ማናቸውም እንደሚፈልግ መጠን ለእያንዳንዱ ያካፍሉት ነበር።»/ሐዋ. 4: 34-35/ ምጽዋት አንዱ የመንፈስ ፍሬ መሆኑን እና ከሁሉ የበለጠ ክብር በአምላካችን በኢየሱስ ክርስቶስ እንደተሰጠው ተገልጿል። «ለድሃ

ቸርነትን የሚያደርግ ለእግዚአብሔር ያበድራል። በጎነቱንም መልሶ ይከፍለዋል።» /ምላ. 19:17/ በአምነት ወደ እርሱ ለሚቀርቡ አማንያን የሆኑና ያልሆኑትም ጭምር የይቅርታው በር ተከፍቶላቸዋል። ስለ በጎ ምጽዋቱ የመቶ አለቃው ቆርኔሌዎስ ያገኘውን በረከት በምሳሌ ማየት ይቻላል። የእግዚአብሔር መልአክ ለቆርኔሌዎስ ተገልጦ «እነሆ ጸሎትህና ምጽዋትህ በእግዚአብሔር ፊት ደረሱ የሚል የምሥራች ነገረው። ቅዱስ ጴጥሮስንም ወደ እርሱ ላከለች፤ አጠመቀውም።» /ሐዋ. 10:3-4/

መስጠት ታላቅና የተከበረ የመንፈስ ፍሬ ነው። ምሕረትን ለማያደርጉ ሰዎች ቅዱስ ባስልዮስ እንዲህ በማለት ያስጠነቅቃቸዋል። «ለሌሎች በጎ የማታደርጉ ሰዎች እናንተም ምሕረትን አታገኙም፤ እናንተ በራችሁን በሌሎች ላይ እንደዘጋችሁ /በነዳያን ላይ /ኢየሱስ ክርስቶስም

የዘላለምን ሕይወት እንዲሰጣችሁ በለመናችሁት ጊዜ ፈጽሞ አይሰማችሁም። ሰዎች የሚያጭዱት የዘሩትን ነው፤ የሚሰበሰቡት የበተኑትን ነው፤ መራራነትን /ጨካኝነትን/ የዘራ የሚያጭደው መራራ የሆነን ነገር ነው። ምሕረትን ባለማድረግ የምትዘሩ ከሆነ የምታጭዱት ምንም ምሕረት የሌለው ይሆናል፤ ማጨድም ካለባችሁ ሕመምና ስቃይን ሊሆን ይችላል። ከፍቅር ያፈነገጠ፤ ድሆችን የገፋ እና የናቀ እግዚአብሔር ከእርሱ ይለያል።»

ምጽዋት ከኃጢአት ለመጠበቅ ያዘጋጃል። የምጽዋት ሌላኛው በረከት ሰዎችን ከኃጢአት እና ከሕመም መጠበቅ ነው። ነቢዩ ጻዊት ከሚደነቁ መልእክቶች አንዱ «ሰችግረኛና ለምስኪን የሚያስብ ምስጉን ነው። እግዚአብሔር በክፉ ቀን ያድነዋል።» /መዝ. 40፡1-3/ የሚል ነው። ውስጣዊ እርካታን እና ደስታን ለማግኘት የተሰጠንን በደስታ ለሌሎች ማከፈል አለብን። ያለንን የማናካፍል ከሆነ

ልባችን የተሰበረ መንፈሳችን የታወከ ይሆናል።

ለራሱ የሚኖር ሰው በደስታ መኖር አይችልም። ሲንካ የተባለው ፈላስፋ «ለራሱ የሚኖር ሰው በሌሎች ሊከብር አይችልም» የሚል ታላቅ አባባል አለው።

ምጽዋት ቁሳቁስ መለገስ ብቻ አይደለም። ነገር ግን በጎ ንግግር፤ የተቸገሩትን ማጽናናትና ምክር መለገስም ምጽዋት ነው። ተበላጭቶ የምናገኘውን ሰው ስናጽናና፤ የተረበሸን ሰው ስናረጋጋ፤ ያልተመቻቸ ሕይወት ያለውን ሰው ስንረዳ፤ የጠፉትን ስንፈልግ፤ ደካሞችን ስናገዝ፤ የባዘኑትን መንገዱን ስናሳያቸው እና ለሌሎች የደስታ ምንጭ /ምክንያት/ ስንሆን እየመጸወትን ነው ማለት ነው።

፩.፪. ምጽዋት ለማንን?

ምጽዋት ለተወሰኑ ሰዎችና አጥቢያዎች

በዘር፣ በጎሣ፣ በመቀራረብ፣ በመዛመድ፣ ለምና ወቃቸው ሰዎች ብቻ የሚሰጥ አይደለም። አንዱን ከአንዱ ሳንለይ ያለማዳላትና ያለመነጣጠል ምጽዋት ልናደርግ ይገባል። «እንግዲያስ ጊዜ ካገኘን ዘንድ ለሰው ሁሉ ይልቁንም ለሃይማኖት ቤተሰቦች መልካም እናድርግ» /ገላ. 6:10/

ለምሳሌ:-

- ዕጣን ለሚያስፈልጋቸው አብያተ ክርስቲያናት ዕጣን መስጠት፣ ቅብዕ ቅዱስ፣ ጧፍ፣ ሽማ፣ ቅዱሳት መጻሕፍት፣ ዘቢብ፣ ስንዴ ለሚፈልጉ ገዳማትና አድባራት የሚፈልጉትን ማድረግ ይገባል። ለአብያተ ክርስቲያናት ሰብካ ገብኤ ጽ/ቤቶች፣ ለሰንበት ትምህርት ቤቶች የቢሮ ዕቃ መገልገያ የሚያስፈልግ ከሆነ ያንን ጎደሎ መሙላት ያስፈልጋል።
- የፈረሱ ሕገዓዎች ካሉ ማደስ እርዳታ ለሚያ

ስፈልጋቸው መለገስ ትልቅ ምጽዋት ነው።

- ቤተ ክርስቲያንን የሚያገለግሉ ካህናትንና ቤተሰቦቻቸውን መርዳት ምጽዋት ነው።
- ሥራ የሌላቸውን፣ አካለ ጎደሎዎችን፣ ባላቸው የሞተባቸውን እና የሙት ልጆች የሆኑ ምእመናንን ማገዝ ያስፈልጋል።
- ትምህርት ቤት ለሚያስፈልጋቸው ትምህርት ቤት፣ መንፈሳዊ ዕውቀት ለሚያሻቸው ትምህርተ ወንጌል፣ በራሪ ወረቀት፣ መጻሕፍትና መጽሔት በመስጠት ለነፍሳቸው ድኅነት የምንችለውን ማድረግ ይገባል።

፩.፫. ምጽዋት እንዴት ይሰጣል?

አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ሙዳዩ ምጽዋቱ የሄዱትን ሰዎች ሲመለከት ምን ያህል ገንዘብ እንደሰጡ ሳይሆን ገንዘባቸውን እንዴት እንደሰጡ ብቻ ተመለከተ። /ማር. 12:41/

በንመጸውት እግዚአብሔር የልብን ፍላጎት፤ የውስጥን ስሜት እና ዝንባሌ ይመለከታል እንጂ የብጩን መጠን አያይም። እቤልና ቃኤል መሥዋዕት አቀረቡ፤ እግዚአብሔር ግን ወደ እቤልና ወደ መሥዋዕቱ ተመለከተ፤ የቃኤልን መሥዋዕት ግን አልተቀበለም። /ዘፍ. 44-5/ በትመጸውት በሰማይ መዝገብ እንዳኖርክ አስተውል፤ በትመጸውት ከአስቀመጥከው ገንዘብ የተወሰነውን ክፍል በእግዚአብሔር እንዳኖርክ መገንዘብ ይኖርብሃል።

ነቢዩ ዳዊት ቤተ መቅደሱን ለመሥራት ባለበ ጊዜ ወርቅና ነሐስ ሰበሰበ፤ በመቀጠልም «ሁሉ ከአንተ ዘንድ ነውና ከእኔህም የተቀበልነውን ሰጥተንሃልና፤ ይህን ያህል ችለን ልናቀርብልህ እኔ ማን ነኝ? ሕዝቤስ ማን ነው?» /1ኛ ዜና. 29፡14/ በማለት ተናገረ እግዚአብሔር ያለንን ነገር በሙሉ ሰጥቶናል። እንደንሰጠው የሚፈልገውም ምሥጋናን ብቻ ነው እንጂ ቁላዊ የሆነ

ውን ስጦታ መልሰን እንድንሰጠው አይፈልግም። ከሁሉምና ከማንም በላይ ራሱን ቢሃ አድርጎ በመስቀል ላይ ተሰቅሏል። ራሱን አሳልፎ ለሰጠ አምላክ ሁለንተናችንን ብንሰጠው ምን ይገዳል? ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥሮስም ይህን በማስረገጥ እንዲህ ይላል። «ከአባቶቻችሁ ከወረሳችሁት ከከንቱ ኑሮአችሁ በሚያልፍ ነገር በብር ወይም በወርቅ ሳይሆን ነውርና እድፍ እንደ ሌለው እንደ በግ ደም በክቡር የክርስቶስ ደም እንደተዋሸሁ ታውቃላችሁ።» /1ኛ ጴጥ. 1፡18-19/ «ዳሩ ግን ይህ መብታችሁ ለደካሞች ዕንቅፋት

1 «በቀኝ እኔህ የያዝከውን በግራ እኔህ አትያዝው። ግራ ደካማ ነው። ጥቂቱን ብዙ ያስመስለዋል፤ ለክፈለለት ያሰጥልና። ቀኝ ጋይል ነው፤ ብዙውን ጥቂት ያስመስላል። ከዚህ ምን እክፍል ስታሰሁ ልሰጠው ያሰጥልና። አንድም ሚስትህ አትወቅብህ ሲል ነው። ፀጋም /ግራ/ አላት። የባልና የሚስት ክብት ሎሚ ከሁለት እያለች ታደክማለችና፤ አንዳታደክመው። ከሚስት የሚሰወር ምን አለ ቢሉ ትንተኔህ ካለ ገንዘብ ሁሉ ያለ በእሱ እጅ አይደለም፤ ከዚያው ይሰጥ። ይህም ስርቀት አይሆንላችሁ ቢሉ ሰጥቶ ይገነባሉ። አንድም ልጆቻህ አይወቅብህ ሲል ነው፤ ጸጋም /ግራ/ አላችው።

እንዳይሆንባችሁ ተጠንቀቁ።» /1ኛ ቆሮ. 8፡9/

በፍቅር መንፈስ ሆነህ ሰጥ

ነፍስ በአካል ውስጥ ከሌለ በድን እንደሆነ ሁሉ ፍቅር የሌለባቸው የመንፈስ ፍሬዎች ሁሉ ከንቱ ናቸው። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ያስቀመጣቸው የመንፈስ ፍሬዎች /ገላ. 5፡22/ በሙሉ ያለ ፍቅር ብላሽ እና ጥቅም የሌላቸው ናቸው። ምእመናን ለሌሎች ፍቅር ከሌላቸው የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርት መሆን አይችሉም። «እርስ በእርሳችሁ ፍቅር ቢኖራችሁ ደቀመዛሙርቱ እንደሆናችሁ ሰዎች ሁሉ በዚህ ያውቃሉ።» /ዮሐ. 13፡35/ «ነገር ግን የዚህ ዓለም ገንዘብ ያው ወንድሙም

የአባታችን የቀም ወሬሽ፤ የሙት አለቃሽ እያሉ ያደከማሉና እንዳያደክሙት። እንደም ቢተሰቡትህ አይውቁብህ ጸጋም /ገራ/ አላቸው። የጌታችን ወርቁ ለዝና ልብሱ ለእርዝና /ለመራቀት/ እህሱ ለቀጠና /ለራሱ/ እያሉ ያደክሙታልና እንዳያደክሙት» /ትርጉሜ ወንጌል ገጽ 109/

የሚያስፈልገው ሲያጣ ዐይቶ ያልራራለት ማንም ቢሆን የአግዚአብሔር ፍቅር በእርሱ እንዴት ይኖራል? ልጆቼ ሆይ በሥራና በእውነት እንጂ በቃልና በአንደበት አንዋደድ።» /1ኛ ዮሐ. 3፡17-18/ ቅዱስ ያዕቆብም «ወንድም ወይም አኅት ራቁታቸውን ቢሆኑ፤ የዕለት ምግብንም ቢያጡ፤ ከእናንተ አንዱ በደኅና ሂዱ፤ እሳት ሙቁ፤ ጥገሙም፤ ቢላቸው ለሰውነት ግን የሚያስ ፈልጉትን ባይሰጣቸው ምን ይጠቅማቸዋል?» /ያዕ. 2፡15-16/ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስም ምጽዋት ከፍቅር ጋር ያለውን የጠበቀ ኅብረት /ትስስር/ እንዲህ በማለት ይገልጠዋል። «ድሆችንም ብመግብ ያለኝን ሁሉ ባካፍል፤ ሥጋዬንም ለእሳት መቃጠል አሳልፌ ብለጥ ፍቅር ግን ከሌለኝ ምንም አይጠቅመኝም።» /1ኛ ቆሮ. 13፡3/ በመጋልየ መጋልይም «ፍቅር እንደምት የበረታች ናትና፤... ብዙ ውኃ ፍቅርን ያጠፋት ዘንድ አይችልም።» /መገ. 8፡7/ ተብሎ ተጽፏል።

በፈቃደኝነት መጽውት

ምጽዋት ያለ ማንም ተጽእኖ ወይም ግፊት የሚከወን መሆን አለበት። ስለምጽዋት ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ለመቄዶንያ ሰዎች እንዲህ በማለት ጽፎላቸዋል። «በብዙ መከራ ተፈትነው ሳለ የደስታቸው ብዛትና የድኅነታቸው ጥልቀት፤ የልግስናቸውን ባለጠግነት አብዝቶአል። እንደአቅማቸው መጠን ከአቅማቸውም የሚያልፍ እንኳ ወደው እንደ ሴቱ አመሰክሮላቸዋለሁና።» /2ኛ ቆሮ. 8፡2/

ራስን በመካድ መንፈስ ስጥ /መጽውት/

አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ያለምንም ተርእዮ እና ኩራት በሰው ር እንድንሰጥ አስተምሮናል። «ለሰዎች ትታዩ ዘንድ ምጽዋታችሁን በፈታቸው እንዳታደርጉ ተጠንቀቁ። ያለዚያ በሰማያት ባለው እግራችሁ ዘንድ

ዋጋ የላችሁም። እንግዲህ ምጽዋት ስታደርግ ግብዞች በሰው ዘንድ ሊከበሩ በምኩራብ በመንገድም እንደሚያደርጉ በፊትህ መለከት አታስነፋ። እውነት አላችኋለሁ ዋጋቸውን ተቀብለዋል። አንተ ግን ምጽዋት ስታደርግ ምጽዋትህ በሰው ር እንዲሆን ቀኝህ የምትሠራውን ግራህ አትወቅ። በሰው ር የሚያይህ አባትህም በግልጥ ይከፍልሃል።» /ማቴ. 6፡1-4/ ስንመጻውት ሰዎች የሚያመለካኩን ከሆነ ሰማያዊው ዋጋ ይባክንብናል። አምላካችን እንዳስተማረን ቀኝ እጃችን የምታደርገውን ግራ እጃችን ማወቅ የለባትም። ምናልባትም ስንመጻውት በሺሕዎች የሚቆጠሩ ሰዎች ሊሰበሰቡ ወይም ሊመለከቱን ይችላሉ። ነገር ግን እኛ ለእነሱ ለመታየት ብለን አንመጽውት። እግዚአብሔርም የልብን ያውቃልና ምጽዋታችንን ይቀበላል። እግዚአብሔር በተለይ በተሰበረ መንፈስና በፍጹም ፍቅር የሚመጸውት

ሰዎችን ያያል። «ለሰው ሳይሆን ለጌታ እንደም ታደርጉ የምታደርጉትን ሁሉ በትጋት አድርጉት። ከጌታ የርሱትን ብድራት እንድት ቀበሉ ታውቃላችሁና የምታገለግሉት ጌታ ክርስቶስን ነው።» /ቁላ. 3:23-24/

የምትችሉውን በልገሰና ሰጥ

ሐዋርያው እንደጻፈልን በምጽዋት ድህነ ታቸው የተወገደላቸው ሰዎች አሉ። «ከአቅማቸውም የሚያልፍ እንኳ ወደው እንደሰጡ እመስክርላቸዋለሁና።» /2ኛ ቆሮ. 8:3-5/ የሐዋርያው የመጨረሻው መልእክት የሚገልጠው አብልጠን የመስጠታችን ምክንያት ለአምላካችን ለመድገጌታችን ለኢየሱስ ክርስቶስ እንጂ ቁሳዊ ነገሮችን የረሳ ለማድረግ አይደለም።

ስንመጸውት በደስታና በሐሣት ይሁን

ሐዋርያው እንዲህ ይላል «እግዚአብሔር በደስታ የሚሰጠውን ይወዳልና፤ እያንዳንዱ በልቡ

እንዳለበ ይስጥ። በገዘን ወይም በግድ አይደለም።» /2ኛ ቆሮ. 9:7/ ለነዳያን ስንመጸውት በፍጹም ፍቅርና ፈገግታ ከሆነ ልባችን ምን ያህል ቀና /ንጹሕ/ እንደሆነ ምልክት ነው። ምን እንደሚፈልጉም ለማወቅና እነርሱን ለማበ ረታታትም የሕሊና ደወል ይሆናል። በትሕትና እነርሱ ያሉበትን የሕይወት ደረጃ ለማወቅ ያግዘናል፤ በሕጋዊ መንገድ ከሰበሰብነው ገንዘብ እንመጸውት። በቀናና ቤተ ክርስቲያን እንደተደ ነገገው ከማያምኑ እና በግብረ ኃጢአት ገንዘባቸውን ከሚሰበስቡ ሰዎች ምጽዋት መቀበል የተከለከለ ነው። ምክንያቱም እግዚአብሔርን እየዘለፉ በእርሱም እየዘበቱ ነውና። ይህ የኃጢአት ውጤት የሆነው ገንዘባቸው እግዚአብሔርን ስለማያስደስተው ከምጽዋታቸው በፊት እምነት እና ወደ እርሱ መመለስ ይጠበቅባቸዋል። ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅም ምጽዋት ማድረግ የሚገባው

በሕጋዊ መንገድ ከሰበሰቡት ገንዘብ መሆን እንዳለበት አስረግጦ ጽፎልናል። በእንጻፋም ገጽሕ ካልሆነ የገቢ ምንጭ የምንሰጠው ምጽዋት በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት እንደሌለው አስገንዝቦናል።

መስጠት መቀበል ነው። ያለውን ያካፈለ ጥቂቱ ይበረክትለታል። እግዚአብሔርም ባልታሰበና ባልታቀደ ሁኔታ በበረከት ይገባል። ታላቁ ሊቅ ቅዱስ ዮሐንስም እጅና እግር የሌላቸው ደካሞችን ያለህን አካፍላቸው። እነዚህ ነጻያን በምድር ላይ እጅና እግር ባይኖራቸውም የሰማይ ቤትህን የመሥራት ብርቱ ገይል አላቸው ይላል። ነቢዩ እንዳለውም የእኛ የሆነ ምንም የለም። የተቀበልነውን ያለ ስበት ብንሰጥ ምንም ሳንሰጠው ራሱን ቢዛ አድርጎ የሰጠን አምላክ ይደሰትብናል። «ኢትዮጵያውያን ሊቃውንት እንዲህ የሚል ብሂል አላቸው። አንድ መንገደኛ

ካለበበት ቦታ ሳይደርስ ቀኑ መሸበት። በጨለማ ሄጀ በአውሬ ከምበላ ስመ እግዚአብሔርን ጠርቼ በእናቱ በቅድስት ድንግል ማርያም ስም ተማጽኜ የመሸበት እንግዳ እባካችሁ አሳድሩኝ ብየ አለምናለሁ፤ ብሎ ያወጣ ያወርድ ጀመር።

አስም አልቀረም! የአንድ አርሶ አደር ቤት አጋጣመው። ከብር ላይ ቆሞ ስመ እግዚአብሔርን ጠራ። አርሶ አደሩም ቤት የእግዚአብሔር ነው ብሎ እግሩን አጠበው፤ ራቱን አበላው፤ መኝታ ሰጠው። ይህ በመንገድ ሲንገላታ የዋለ መንገደኛ እግዚአብሔርን እያመሰገነ ሌሊቱን በጥሩ እንቅልፍ አሳለፈ።

ጠዋት ረፋዱ ላይ ቁርሱን በልቶ የቀረ መንገዱን ለመቀጠል ተነሣ። አባ ወራውም ሊሸኘው ተዘጋጀ። መንገደኛውም ጌታየ ቤትዎን ከመልቀቁ በፊት አንድ ነገር እንድናገር ይፈቀድልኝ አለ። አርሶ አደሩም እሺ ብሎ ፈቃዱን ገለጠ።

መንገደኛውም መቼም ውሎ ውሎ ከቤት፤

ነሮ ኑሮ ከሞት አይቀርም። ሞት እንደማይቀረው
ኹሉ ምጽአተ ክርስቶስም አይቀርም። ያን ጊዜ
ለፍርድ በፊቱ በቀምን ጊዜ ለይጣንን ከላሽ፤
እርስዎን ተከላሽ፤ እኔን ምስክር አድርጎ ያገናኘን
ብሎ መረቀ። አርሶ አደሩም ነገሩ ገብቶት ኖሯልና
አሜን ይሁን ይደረግ ብሎ እንግዳውን ሸኘው»
ይባላል።

ለካንሰ ሲርባቸው ያበላናቸው፤ ሲጠማቸው
ያጠጣናቸው፤ ሲታረዙ ያለበስናቸው፤ ሲታመሙ
የጠየቅናቸው፤ ሲታሰሩ የገበኘናቸው ሰዎች በዕለተ
ምጽአት ይመሰክራሉ፤ ምግባራችን ይከተለናልና።
በጎ ነገር ማድረግ ትርፍ እንጂ ኪሣራ ከሌለው
ሊጋስ ብንሆንለን?

ምዕራፍ ሁለት

፩. ጸሎት

፩.፩. ተቀባይነት ያለው ጸሎት

ጸሎትን በተመለከተ አምላካችን
መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንዲህ ብሎ
አስተምሮናል። «እኔ ወደ አብ እሄዳለሁና፤ አብም
ስለ ወልድ እንዲከብር በስሜ የምትለምኑትን
ሁሉ አደርገዋለሁ። ማናቸውንም ነገር በስሜ
ብትለምኑ እኔ አደርገዋለሁ።» /ዮሐ. 14:13/
«እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ አብ በስሜ
የምትለምኑትን ሁሉ ይሰጣችኋል። እስከ አሁን
በስሜ ምንም አልለመናችሁም። ደስታችሁ ፍጹም
እንዲሆን ለምኑ ተቀበሉማላችሁ።» /ዮሐ. 16:23/
ጸሎታችን ቅድመ እግዚአብሔር እንዲደርስ እና
ፈቃደ ልቡናችን እንዲከናወን የሚከተሉትን
መንፈሳዊ ዝግጅቶች ማሟላት ይጠበቅብናል።

፩.፪. መንፈሳዊ ዝግጅቶች

፩. አምነት

በፍጹም አምነት እና ርግጠኝነት እግዚአብሔር ጸሎታችንን እንደሚሰማ ፈቃዱንም በእኛ ሕይወት እንደሚፈጽም በማመን እንጸልይ። እግዚአብሔር ከሚከተሉት ሦስት መልሶች አንዱን ይመልስልናል።

ሀ. እሺ፡ ጸሎታችን ጊዜውን የጠበቀ ለእኛ የሚጠቅምና የሚሰማማ ከሆነ እሺ ይሁን ብሎ ይመልስልናል።

ለ. አይሆንም፡- መልካም የሆነውን ነገር ለእኛ የሚሰጥ እና ከእኛ ይልቅ ለእኛ የሚያስብ አምላክ ጸሎታችን የማይጠቅም ከሆነ አይሆንም ይላል።

ሐ. ቆይ፡- ጸሎታችን በትክክላኛው ሰዓት ያልቀረበ ከሆነ እና ትዕግሥትን ሊያስተምረን የሚፈልግ አምላክ ስለሆነ ቆይ /ታገሥ/ ይለናል።

ነገር ግን ለነገሮች ያለን አመለካከት በጣም ጠባብ እና ውስን ከመሆኑ የተነሣ ሁለተኛ እና ሦስተኛ ደረጃ ላይ የተቀመጡትን መልስ አንቀበልም። እኛ ከመረጥነው ይልቅ እግዚአብሔር የሚሰጠን ምላሽ አስደሳች፣ ጣፋጭና ውጤቱም ያማረ መሆኑን እንገንዘብ። እግዚአብሔር እኛን የፈጠረን በከበረ ተፈጥሮ ስለሆነ ለእኛ የሚያስበው አሳብ ልዩ እና የከበረ በመሆኑ ምላሹ ለእኛ የሚጠቅም ነው።

አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ «በማግስቱም ከቢታንያ ሲወጡ ተራበ። ቅጠልም ያላት በለስ ከሩቅ ዐይቶ ምናልባት አንዳች ይገኝባት እንደሆነ ብሎ መጣ። ነገር ግን የበለስ ወራት አልነበረምና መጥቶ ከቅጠል በቀር ምንም አላገኘባትም። መልሶም ከአሁን ጀምሮ ለዘለዓለም ማንም ከአንቺ ፍሬ አይብላ አላት።» /ማር. 11+12/ ብሎ ነግሮናል።

በተጨማሪም ሐዋርያው እንዳስተማረን «ያለ አምነትም ደስ ማለገት አይቻልም። ወደ እግዚአብሔር የሚደርስ እግዚአብሔር እንዳለ ለሚፈልጉትም ዋጋ እንዲሰጥ ያምን ዘንድ ያስፈልገዋልና። ኖኅ ገና ስለማይታየው ነገር ተረድቶ እግዚአብሔርን እየፈራ ቤተሰቦቹን ለማዳን መርከብን በአምነት አዘጋጀ። በዚህም ዓለምን አስፈረደበት፤ በአምነትም የሚገኘውን ጽድቅ ወራሽ ሆነ።» /ዕብ. 11፡6/ በአምነትን በኢየሱስ ክርስቶስ የምንታመን ከሆነ ፍጹም የሆነ በረከትን እናገኛለን። እግዚአብሔር ቃልኪዳንን የሚረሳና እንደሰው የሚጸጸት አምላክ አይደለም። «ሐሰትን ይናገር ዘንድ እግዚአብሔር ሰው አይደለም። ይጸጸትም ዘንድ የሰው ልጅ አይደለም። እርሱ ያለውን አያደርገውም? የተናገረ ውንስ አይፈጽመውም?» /ዘኁ. 23 ፡19/ «እንግዲህ ምሕረትን እንድንቀበል በሚያስፈልገንም ጊዜ

የሚረዳን ጸጋ እንድናኝ ወደ ጸጋ ዙፋን በእምነት እንቅረብ።» /ዕብ. 4፡16/

፪. ይቅር ባይነትና ታጋሽነት

የበደሉንን ይቅር የሚልና የሚቃወሙንን የሚታገሥ ልቡና እንዲኖረን አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አስታውሶናል። «ለጸሎትም በቆማችሁ ጊዜ በሰማያት ያለው አባታችሁ ደግሞ ንጢአታችሁን ይቅር እንዲላችሁ በማንም ላይ አንዳች ቢኖርባችሁ ይቅር በሉት። እናነተ ግን ይቅር ባትሉ በሰማያት ያለው አባታችሁም ንጢአታችሁን ይቅር አይላችሁም።» /ማር. 11፡25/ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በፍጹም ፍቅሩ ሞታችንን በመውሰድ ሕይወትን ሰጥቶናል። ይህን በማሰብ ንስሐ መግባትና የበደሉንን መካሰ ይጠበቅብናል። ሐዋርያው እንዲህ በማለት ይጽፋልናል። «ማንም በባልንጀራው ላይ የሚነቅ ፊው ነገር ካለው ይቅር ተባባሉ። ክርስቶስ ይቅር

እንዳላችሁ እናንተ ደግሞ እንዲሁ አድርጉ። በእነዚህም ሁሉ ላይ የፍጹም መጀመሪያ የሆነውን ፍቅርን ልበሱት።» /ቂላ. 3፡13/ ስለዚህ በንጹሕ ልቡና የምንጸልየው ጸሎትና ያለ ቁጣ የምናቀርበው አስተብቁዎት ተቀባይነትን ያገኛል።

፫. ትእዛዝ እግዚአብሔርን መጠበቅና እርሱን ማስደሰት

«ትእዛዙንም የምንጠበቅና በፊቱ ደስ የሚያሰኘውን የምናደርግ ስለሆንን የምንለ ምነውን ሁሉ ከእርሱ እናገኛለን።» /1ኛ ዮሐ. 3፡22/ መዝሙረኛው ዳዊት «የእግዚአብሔርን መንገድ ጠብቄአለሁና በአምላኬም አላመጽሁም» /መዝ. 17፡21-23/ ይላል። «የአፌ ቃልና የልቤ አሳብ በፊትህ ያማረ ይሁን» /መዝ. 19፡14/ በመሆኑም ካህናት በጸሎታቸው ስለሥርዐተ ኃጢአት ሲጸልዩ «ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሆይ እንተን እንድናስደስትህ እና ትእዛዝህን እንድንጠበቅ

እቤቱ እርዳን» ይላሉ። አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ለደቀ መዛሙርቱ «ያዘዝኋችሁንም ሁሉ እንዲጠብቁ እያስተማራችኋቸው ደቀመዛሙርት አድርጓቸው።» /ማቴ. 28፡20/ በማለት አስተምሯቸዋል። ትእዛዙን የምንጠበቅ ከሆነ እግዚአብሔር ከእኛ ጋር ይሆናል። ለእርሱ የማንገዛና የማንታዘዝ ከሆነ ደግሞ ጸሎታችን አይሰማም።

፬. ጸሎታችንን በአምላካችን በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ ስም እናቅርብ

እኛ ለእርሱ ያለንን ታላቅ ፍቅር በቅዱስ ስሙ ልናቀርብ ይገባል። እንደዚያ ከሆነ በቅዱስ ወንጌል ላይ እንደነገረን ጸሎታችን ውክፍ ይሆናል። «እኔ መንገድና እውነት ሕይወትም ነኝ።» /ዮሐ. 14፡6/ በተጨማሪም «ብሩ እኔ ነኝ፤ በእኔ የሚገባ ቢኖር ይድናል። ይገባልም ይወጣልም፤ መስማሪያም ያገኛል።» /ዮሐ. 10፡9/ ቅዱስ

እውሱስም ጸሎታችን እንዴት ቅድመ እግዚአብሔር እንደሚደርስ እንዲህ ሲል ጽፎልናል። «ከእንግዲህ ዘወትር ለእግዚአብሔር የምስጋናን መሥዋዕት ማለት ለስሙ የሚመሰክሩ የክንፈሮችን ፍሬ ለእርሱ እናቅርብለት። ነገር ግን ለሌሎችም ማገፈልን አትርሱ። እንዲህ ያለው መሥዋዕት እግዚአብሔርን ደስ ያሰኝዋልና።» ዕብ.13፡15/ ጸሎት ስናቀርብ ራሳችንን በማዋረድ እግዚአብሔር ስለ ቅዱስ ስሙ ይቅር እንዲለን እንለምንዋለን «ብዙ ዘመን ከእሥራኤል መገግሥት ርቃችሁ ለተሰፋውም ቃል ኪዳን እንግዶች ሆናችሁ፤ በዚህም ዓለም ተስፋን አጥታችሁ ከእግዚአብሔርም ተለይታችሁ ያለ ክርስቶስ ነበራችሁ። አሁን ግን እናንተ በፊት ርቃችሁ የነበራችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ ሆናችሁ በክርስቶስ ደም ቀርባችኋል። እርሱ ሰላማችን ነውና።» ኤፌ.2፡12-13 በግልና በማግበር፤ ጸሎተ ቅዱሴን

ጫምሮ የምናቀርበው ጸሎት በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ነው። እንዲህ ዓይነቱ ጸሎት እውነተኛ ተቀባይነት ያለው ነው። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም እንዲህ በማለት ይመክረናል። «እኔ ወደ አብ እሄዳለሁና፤ አብም ስለ ወልድ እንዲከብር በስሜ የምትለ ምኑትን ሁሉ አደርገዋለሁ።» /ዮሐ. 14፡13/ «ማናቸውንም ነገር በስሜ ብትለምኑ እኔ አደርገዋለሁ።» /ዮሐ. 14፡14/ «የምግራችሁ ብዙ ነገር ነበረች፤ ነገር ግን አሁን ልትሸከሙት አትችሉም። ያ የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ ወደ እውነት ሁሉ ይመራችኋል።» /ዮሐ. 16፡12/

ጁ. ፍቅር

ፍቅራችን በእግዚአብሔር እና በሰዎች / ፍቅረ እግዚአብሔርና ፍቅረ ቢጽ/ መሆን አለበት። «ጌታ አምላክህን በፍጹም ልብህ፤ በፍጹም ነፍስህ፤ በፍጹም አሳብህም ውደድ። ታላቂቱና ፊተኛይቱ

ትእዛዝ ይህቺ ናት። ሁለተኛይቱም ይህችን ትመስላለች። እርስዋም ባልንደራህን እንደ ነፍሱህ ውደድ የምትለው ናት። በእነዚህ በሁለቱ ትእዛዛት አራትና ክቢያይ ጸንተዋል።» /ማቴ. 22፡37/ ሐዋርያውም «በሰዎችና በመላእክት ልሳን ብናገር ፍቅር ግን ከሌለኝ እንደ ሚጮኽ ናስ ወይም እንደሚመታ ከበሮ ሆኜአለሁ። ትዝቢትም ብናገር፣ የተሰወረውንም ሁሉ ጥዘዝም ሁሉ ባውቅ፣ ተራሮችንም እስካፈልስ ድረስ ፍጹም እምነት ቢኖረኝ ፍቅር ግን ኬለለኝ ከንቱ ነኝ። ድሆችንም ልመግብ ያለኝን ሁሉ ዝቅፍል፣ ሥጋዬንም ለእሳት መቃጠል አሳልፌ ብሰጥ ፍቅር ግን ከሌለኝ ምንም እይጠቅመኝም።» /1ኛ ቆሮ. 13፡1/ በማለት ጽፎልናል።

ጺ. ምሕረት

ጥበበኛው እንዲህ አለ። «የድሃውን ጩኸት እንዳይሰማ ጀርወን የሚደፍን ሰው

እርሱ ራሱ ይጮኻል። አይሰማለትምም። ስጦታ በስውር ቁጣን ታጠፋለች።» /ምሳ. 21፡13/ ለታይታ ብቻ ምጽዋትን ለሚያደርጉ ሰዎች በዕለተ ምጽዓት / በፍርድ ቀን/ ምሕረት አይደረግ ላቸውም። «ጮኹ የሚረዳቸውም አልነበረም። ወደ እግዚአብሔርም ጮኹ፤ አልሰማቸውም።» /መዝ. 17፡41/ ነገር ግን ለነዳያን የሚጨነቁና ምሕረትን የሚያደርጉ ምእምናን የእግዚአብሔር ምሕረት ይሆንዋል። «የዚያን ጊዜ ትጣራለህ፤ እግዚአብሔርም ይሰማሃል። ትጮኻለህ፤ እርሱም እነሆኝ ይላል። ከመካከልህ ቀንበርን ብታቀል፣ ጣትህንም መቀሰር ብትተው፣ ባታንጉራጉርም፣ ነፍሱህንም ለተራብ ብታፈስስ፣ የተጨነቀውንም ነፍስ ብታጠግብ፣ ብርሃንህ በጨለማ ይዋጣል። ጨለማህም እንደ ቀትር ይወጣል።» /ኢሳ. 58፡9/

፩. ጾም

በማስተዋል የምንጸልይ ከሆነ በሰማይ እንደሚበርር ንስር በከፍታ እንጓዛለን። በሰማይ የምንበርርባቸው የንስር ክንፎችም ጾም እና ጸሎት ናቸው። ንሥር ከኹለት ክንፎቹ አንዱ ከተሰበረ መብረር እንደማይችል ከጾም የተለየ ጸሎት ወይም ከጸሎት የተለየ ጾም ዋጋ የለውም። «ለችግረኛና ለምስኪን የሚያስብ ምስገን ነው። እግዚአብሔር ከክፉ ቀን ያድነዋል።» /መዝ. 40፡1-2/ አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንዲህ አለ። «ይህ ዓይነት ግን ከጸሎትና ከጾም በቀር አይወጣም።» /ማቴ. 17፡21/ ጾም የሰውነት ታችንን ሥጋዊ ፍላጎት የሚገዛ መንፈሳዊ መሣሪያ ነው። አንደበታችንን ከማጥረምረም የሚገታ ልንም ጾም ነው። ስለዚህ የመንፈስ ነፃነት እንድናገኝ፣ ከባርነት ቀንበርም እንድንላቀቅ፣ የሰውነት ብልቶቻችን እንዲሰበሰቡ፣ ከሞት በኋላ ያለውን ሕይወት ለማግኘት ጾም ትልቅ ድርሻ አለው።

፪. እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ጸልይ

«በእግዚአብሔር ዘንድ ያለችን መወደድ ይቺ ናት። እንደ ፈቃዱ አንዳች ብንለምን ይሰማ ናልና፤ የምን ለምነውንም ሁሉ እንዲሰማልን ብናውቅ ከእርሱ የለመነውን ልመና እንደተቀበልን እናውቃለን።» /1ኛ ዮሐ. 5፡14/ ጸሎታችን ከፈቃዱ እግዚአብሔር ጋር የማይስማማ ከሆነ ተቀባይነት አይኖረውም። «ትለምናላችሁ በምኞቶቻችሁም ትከፍሉ ዘንድ በክፉ ትለምናላችሁና አትቀበሉም።» /ያዕ. 4፡3/ እነዚህ ፍላጎቶቻችን ምግብ፣ መጠጥ፣ ልብስ፣ ሥራ፣ አገልግሎት፣ ችሎታ ወይም ስጦታን የመሳሰሉ የሥጋ ፈቃዳት ሊሆኑ ይችላሉ። ጸሎታችን ለእግዚአብሔር ክብርን የሚሰጥ ከሆነ ለነፍሳችን ድኅነት ያስገኛል፤ ተቀባይነትም ይኖረዋል። «ለማያት የእግዚአብሔርን ክብር ይናገራሉ። የሰማይም ጠፈር የእጁን ሥራ

ያወራል።፡፡ /መዝ. 18፡1፤2/ ፈቃደ አግዚአብሔርን በማስተዋል መንገዝብ ያስፈልጋል። የእርሱን ፈቃድ ማወቅ የሚቻለውም ቅዱሳት መጻሕፍትን በማንበብ እና ቃሉን በማሰላስል ነው። ለዚያም ቅዱስ ጳውሎስ «ይሁን እንጂ መጥቼ ባያችሁ ወይም ብርቅ በአንድ ልብ ስለ ወንጌል ሃይማኖት አብራችሁ እየተጋደላችሁ በአንድ መንፈስ እንድትቆሙ ስለ ኑሮአችሁ እሰማ ዘንድ ለክርስቶስ ወንጌል እንደሚገባ ኑሩ።፡፡ / ፊልጵ. 1፡27/ ብሎ የጻፈልን።

፱. በአምላክህ በኢየሱስ ክርስቶስ እርግጠኛ ሁን

አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመለኮታዊ ቃሉ እንዲህ ሲል ቃል ገብቶልናል። «በእኔ ብትኖሩ ቃሉቼም በእናንተ ቢኖሩ የምት ወዱትን ሁሉ ለምኑ፤ ይሆንላችሁኝ።፡፡» ዮሐ.15፡7/ በእርሱ እና በፍቅሩ ስንታመን

ትእዛዙንም ስንጠብቅ የበለጠ ዋጋ እናገኛለን፤ ከመለኮታዊ ጸጋውም የጸሎታችንን መልስ እናገኛለን።

፲. ሰብእናህ ለአምላክህ ያለህን ክብር ይግለጥ

ከሁሉም በፊት የእርሱን ስም ሳንጠራ ለጸሎት ልንቀም አይገባም። ስለዚህ ጉዳይ ሐዋርያው ሲናገር «ይህ በአሕዛብም፣ በነገሥታትም፣ በእስራኤልም ልጆች ፊት ስሜን ይሸክም ዘንድ ለእኔ የተመረጠ ዕቃ ነውና ሂድ፤ ስለ ስሜ ስንት መከራ ሊቀበል እንዲያስፈልገው እኔ አመላክተዋለሁና።፡፡ /ሐዋ. 9፡15/ ይላል። በዕለታዊ ውሏችን ክርስቶስን ከሚያሳዝኑ ምግባራት መቆጠብ አለብን። ይህ ተቃውሞ ኃጢአት ከመሥራት እና የዲያብሎስን ፈቃድ ከመፈጸም የሚመነጭ ነው። «ስለዚህ በሰው ፊት ስሜ መሰክርልኝ ሁሉ እኔ ደግሞ በሰማይት

ባለው በአባቴ ፊት እመሰክርለታሁ። በሰው ፊትም የሚከደኝን ሁሉ እኔ ደግሞ በሰማያት ባለው በአባቴ ፊት እከደዋለሁ። /ማቴ. 10:32/

፲፩. ፈሪሐ እግዚአብሔር ያለበት ሕይወት

በቸልተኝነት የሚቀርብን ጸሎት እግዚአብሔር ፈጽሞ አይቀበለውም። ቸልተኝነት ለነፍሳችን ድገነት የተከፈለውን ዋጋ መዘንጋት ተብሎ ይተረጎማል። «ሕዝቤን እንደ እንጀራ የሚበሉ፤ ንጢአት የሚሠሩ ሁሉ በውኑ አያውቁምና እግዚአብሔርንም አይጠሩትም።» /መዝ. 137-10፤11/ አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በጌቴሴማኒ ሲጸልይ ለእኛ ግልጽ የሆነ አርአያነቱን አሳይቶናል። ሥጋ ለብሶ በዚህ ዓለም በነበረበት ጊዜም በታላቅ ጩኸትና እንባ ከሞት ሊያድነው ወደሚችለው ጸሎትንና ምልጃን አቀረበ። እውነቱንም ሰማው። ልጅም ቢሆን መከራ ስለተቀበለ መታዘዝን አወቀ።

ዕብ. 5:7/ ነገር ግን ወደ ኃጢአት የሚገኙቱ እና ለእግዚአብሔር ክብር እንዳንሰጥ እንቅፋት የሚሆኑ በርካታ ነገሮች አሉ። መዝሙረኛው ዳዊት አምላኩን እንዲህ በማለት ይጠይቀዋል። «ሥጋዬ አንተን ከመፍራት የተነሣ ደነገጠ። ከፍርድህ የተነሣ ፈርቻለሁ።» /መዝ. 118፤120/ በተጨማሪም «ንጢአተኞች እነሆ ቀስታቸውን ገትረዋልና፤ ፍላጻቸውንም በአውታር አዘጋጅተዋልና። ልቦ ቅኖችን በስውር ይነድፉ ዘንድ አንተ የሠራኸውን እነሆ እነርሱ አፍርለዋልና፤ ጻድቅ ግን ምን አደረገ።» /መዝ. 10፤21/ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስም እንዲህ ብሎ ይመክረናል። «ስለዚህ ወዳጆቼ ሆይ ሁል ጊዜ እንደታዘዛችሁ በእናንተ ዘንድ በመኖሪ ብቻ ሳይሆን ይልቁንም አሁን ስርቅ በፍርሃትና በመንቀጥቀጥ የራሳችሁን መዳን ፈጽሙ።» /ፊልጵ. 2፤12/

፲፪. ሳታቋርጥ ጸልይ

በትጋት መጸለይ በጣም ወሳኝ ነገር ነው። ምክንያቱም ያዕቆብ “ከልባረከኝ አልለቅህም” በማለት ከእግዚአብሔር ጋር ሲታገል ማደሩ የሚያስተምረን አንዳች ነገር አለ። ምናልባት እግዚአብሔር በመጀመሪያው ጸሎታችን መልስ ሳይሰጠን ይችላል። ይህም የሚሆነው እግዚአብሔር ጨካኝ ሆኖ ሳይሆን የእኛን ታማኝነት፣ ፍቅርና ጽናት ማየት ስለሚፈልግ ነው።

ሳያቋርጡ መጸለይ እንደሚገባ አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሹለት ምሳሌ ሞቶን መሠረት አድርጎ አስተምሮናል። በሹለተኛው ምሳሌያዊ ትምህርቱም «ከእናንተ ማናቸውም ወዳጅ ያለው በአኩለ ሌሊት ወደ እርሱ ሄዶ ወዳጅ ሆይ ሦስት እንጀራ አበድረኝ! አንድ ወዳጅ ከመንገድ ወደ እኔ መጥቶ የማቀርብለት የለኝ ምና፤ ያም ወዳጁ ከውስጥ መልሶ አታድክመኝ!

አሁን ደጃ ተቆልፎአል! ልጆቼም ከእኔ ጋር በአልጋ ላይ አሉ። ተነሥቼ ልስጥህ አልችልም ይለዋልን? እላችኋለሁ፤ ወዳጅ ስለሆነ ተነሥቶ ባይሰጠው እንኳ ስለንዝነዛው ነተሥቶ የሚፈልገውን ሁሉ ይሰጠዋል። እኔም እላችኋለሁ። ለምኑ ይሰጣችሁማል! ፈልጉ ታገኙማላችሁ፤ መዝጊያውን አንኳኩ ይከፈትላችሁማል። የሚለምን ሁሉ ይተብላልና! የሚፈልግም ያኛል! መዝጊያውንም ለሚያንኳኳ ይከፈትለታል።» / ሉቃ. 11፡5/ በማለት አስተምሮናል። ለእኛም በዚህ ምሳሌያዊ ትምህርት ሕይወታችንን እንድንመራ ነግሮናል። «ለምኑ ይሰጣችሁማል! ፈልጉ ታገኙማላችሁ። መዝጊያውን አንኳኩ ይከፈትላችሁማል።» /ሉቃ. 11፡9/

ከዚህ የምንረዳው ቀስ በቀስ ጥያቄዎቻችን እንደሚመለሱ እና በመንፈስ እንዴት ማደግ እንዳለብን ነው። በመጀመሪያ በተሰጠን በልጅነት

ጸጋ አምላካችንን እንጠይቀው። በመቀጠል በፍቅርና በጽናት ጸሎታችንን በተደጋጋሚ እናቅርብ። ጸሎታችንን ስናቀርብ ያለምንም ማጉረምረም ይሁን። ጥያቄዎቻችን ባይመለሱ እንኳ በተደጋጋሚ በሩን እናንኳኳ፤ ጸሎታችን በፍጹም ልባዊ ፍላጎት የተመሠረተ፤ ተስፋ ከመቁረጥም የተጠበቀና በተሰጠን ቃልኪዳን የታመነ መሆን አለበት። «የሚለምን ሁሉ ይቀበላልና።» /ሉቃ. 11+10/ ይስሐቅ ጋብቻን ሲመሠርት የአርባ ዓመት ጎልማሳ ነበር። ለሃያ ዓመታት የቆየው በጸሎት ነው። እግዚአብሔርም ታማኝነቱን ከተመለከተ በኋላ ተደሰተበት /ዘፍ. 20/

፲፫. ቤተሰብን ማክበር

ቤተሰቡን የማያከብር ሰው ጸሎቱ ቅድመ እግዚአብሔር አይደርስም። ነገር ግን ቤተሰቡን የሚያስደስት ሰው ጸሎቱ ተቀባይነትን ያገኛል። በሚስቱ የሚቀልድ ባል እና ተሳዳቢ የሆነ

አባወራ፤ በእርሱም ምክንያት የቤተሰቡን ሰላም የሚያደፈርስ ሰው ጸሎቱ ውድቅ ይሆናል፤ ደስታም ይርቀዋል። መንፈሳዊነቱም ይደክማል። ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥሮስ እንዲህ ይላል «እንዲሁም እናንተ ባሎች ሆይ ደካማ ፍጥረት ስለሆኑ ከሚስቶቻችሁ ጋር በማስተዋል አብራችሁ ኑሩ። ጸሎታችሁ እንዳይከለክል። አብረው ደግሞ የሕይወትን ጸጋ እንደሚወርሱ አድርጋችሁ አክብሯቸው በመጨረሻ ሁላችሁ በአንድ ልብ ሁኑ። የሌላው መከራ ለእናንተ እንደሚሆን አድርጉ። እንደወንድሞች ተዋደዱ። ርኅሩኅና ትሑታን ሁኑ። ክፉን በክፉ ፈንታ ወይም ስድብን በስድብ ፈንታ አትመልሱ።» /1ኛ ጴጥ. 3+7/ ሚስቶችም ለባሎቻቸው መታዘዝ እንዲገባቸው

2 በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በነገህ ጸሎት ኪዳን ከመድረሱ በፊት ተአምራት፤ ድርሳናትና ገድላት ይነበባሉ። ከተአምራት መጸሐፍት አንጻሩ የሆነው ተአምረ ኢየሱስ ከመገዘገሙ በፊት የኢየሱስ ክርስቶስን ስም የሚያከብርና የሚያወድስ የምስጋና ቃል በዚህ ይደርሳል። እርሱም «ኢየሱስ

ሲያስረዳ «እንዲሁ ሣራ ለአብርሃም ጌታ ብላ እየጠራችው ታዘዘችለት፤ እናንተም ከሚያስ ደነግጥ ነገር አንዳች እንኳ ሳትፈሩ መልካም ብታደርጉ ልጆቻዎ ናችሁ፡፡» /1ኛ ጴጥ. 3፡6/ በማለት ይመክራል፡፡

ተረጋግተው የሚጸልዩበት ምቹ የጸሎት ቦታ ማዘጋጀት አሳባችንን ለመስብሰብ ያስችላል፡፡ ይህን ለማከናወን የተለያዩ ሁኔታዎች አሉ፡፡ እነዚህ ሁኔታዎች በጸሎት እንድንዘረታ የሚያደርጉ እና ከመለኮታዊ ጸጋ በረከትን የሚያሰጡ ናቸው፡፡

ክርስቶስ ጥዑም ስም ለዘይዴዎ፤ እየሱስ ክርስቶስ ገብተ ሕይወት ለዘይባልዎ፤ እየሱስ ክርስቶስ ጽዋ ሕይወት ለዘይጸምዎ» የሚል ነው፡፡ ትርጓሜውም «እየሱስ ክርስቶስ ለሚጠሩህ ስምህ ጣፋጭ ነው፡፡ ለሚመገብህ የዘላለም ሕይወት ነህ፤ የተጠማ ቢጠጣህ የሕይወት መጠጥ ነህ» ማለት ነው፡፡

ለጸሎት የተዘጋጀ ክፍል ይኑርህ

ለጸሎት እንዲሆን የተዘጋጀ ልዩ ቦታ ያስፈልጋል፤ በግድግዳ ላይ ቅዱሳት ሥዕላት መኖር ይገባቸዋል፡፡ አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለእኛ ብሎ ደሙን ማፍሰሱን፤ ሥጋውን መቁረሱን፤ የእሾህ አክሊል መቀዳጀቱን፤ መገረፉንና መቸንከሩን በዓይነ ሕሊናችን እናስብ፡፡ ይህ የአምላካችን ውለታ እኛን ለማዳን የተክፈለ የቤዛነት ሥራ ነው፡፡ ስትጸልይ ቅዱስ መስቀሉን በእጅህ ይዘኸ በመስቀሉ ቀኝ ድንግል ማርያም እንዳለች በማስብ ጸልይ፡፡ እርሷ ስለ እኛ የምትጸልይና የምትማልድ መሆኗንም አስታውስ፡፡

ራስህን አዘጋጅ

ወደ መንፈሳዊው ዓለም ለመግባት ሁል ጊዜ ራስህን አዘጋጅ፡፡ መንፈሳዊው ዓለም ከቁሳዊው ዓለም በእጅጉ የተራራቀ ነው፡፡ በነግህ

መንፈስህ የዛለ ሊሆን ይችላል። በቀትርም ይህ ዝለት ይታይብህ ይሆናል፤ በዕለታዊ ሥራህ ተጠምደህ ትባክንም ይሆናል። ነገር ግን ጊዜ ወስደህ በጸሎት ከእግዚአብሔር ጋር ተገናኝ።

ተረጋጋ፤ ጸጥም በል

ከጸሎታችን በፊት ከራሳችን አሳብ ጋር መለያየት አለብን። የዓለምን ጭንቀት እንርሳው፤ ተረጋግተንና ጸጥ ብለን እንቁም። ስሜታችንን እና ፍላጎታችንን ወደ እግዚአብሔር እናድርገው። ወደዚህ መንፈሳዊ ቅኝት ለመግባት አስቀድመን ከቅዱስ መጽሐፍ የተወሰነ ምዕራፍ እናንብብ። መዝሙርም እንዘምር፤ በንስሐ ሕይወትም ሆነን እንቅረብ። የእግዚአብሔርን ፍቅርና ጥበቃ እናሰላስል። በተለይም እኛ እስከ አሁኗ ድቂቃ ድረስ እየበደልነው ቢሆንም እግዚአብሔር ከፍጹም ፍቅሩ የተነሣ እንዲጠብቀን ለእኛ ያለውን ፍቅር በማሰብ እንቁም። አሁን በእግዚአብሔር ክብር

መቆማችንን እናስታውስ፤ እርሱ እኛን እንደሚሰማን እና እንደሚመለከተን እናስተውል። የአባንስቶሪያን ንግግር በየትኛው መጽሐፍ እንደሚገኝ ቢጠቀስ ምክንያቱም ብዙ ታዋቂ ሰላልሆነ።

ሰውነታችንን እናዘጋጅ

ሰውነታችን ንቁ እና ጠንካራ ሆኖ መቆም አለበት። ለጸሎት በእግዚአብሔር ፊት በቆምን ጊዜ ለእርሱ እንሰግዳለን። ወታደር በአለቃው ፊት ተጠንቅቆ እንደሚቆም እኛም እንደዚያው ባለ ሁኔታ እንቁም /ቅዱስ ዮሐንስ ዘእስጢፋ/ ዮሐና ዘአልዳርጊ ስለ አንድ ቅዱስ አባት ሲናገር እንዲህ አለ «ጸሎት ከመጀመሩ በፊት ሰዎችን ወደ እኔ ኑ የመስቀል ቅርጽ ሠርተን በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ፊት እንስገድ ይል ነበር» ብሏል።

በተመሳሳይ ሁኔታ በነገሩ ጸሎቶችን እኛም «ት እንስጥድ። ንጉሣችን ክርስቶስን እናመስግነው» እንላለን። አላባችንን ሰብስቦን እና ስሜታችንን አንቅተን እንጸልያለን። የቤተ ክርስቲያኑን ግድግዳ በመደገፍ አእምሮአችን በማንቀሳቀስ ሰውነታችንን እንዲዝናና አንፈቅድለትም። ነገር ግን እጃችንን አንሥተን እንጸልያለን። በተለይም እጃችንን እንድናነሣ ከሚያሳስቡ ምንባባት ላይ ስንደርስ እጃችን ወደ ላይ ከፍ አድርገን እንጸልያለን። ዓይናችን ወደ ሰማይ በማቅናት እንማጸናለን። «ጸሎቴን በፊትህ እንደ ዕጣን ተቀበልልኝ፤ እጅ መንሣቴም እንደ ሠርክ መሥዋዕት ትሁን» /መዝ. 140:2/ «እንዲህ በሕይወቴ ዘመን አመሰግንሃለሁ። በአንተም ስም እጆቼን አነሣለሁ። ነፍሴ በቅቤና በሰብ አንደሚጠግቡ ትጠግባለች።» /መዝ. 62:4/ «በሌሊት በቤተ መቅደስ ውስጥ እጆቻችሁን አንሁ። እግዚአብሔርንም ባርኩ።» /መዝ. 133:2/

«እጆቼን» ወደ ወደድኋቸው ወደ ትእዛዛትህ አነሣለሁ። ሥርዓትህንም አሳለላለሁ።» /መዝ.

34:48/ ነቢዩ ሙሴ በተራራ ላይ ለጸሎት በቆመ ጊዜ እጁን ዘርግቶ ነበር። «እንዲህም ሆነ። ሙሴ እጁን ባነሣ ጊዜ እሥራኤል ድል ያደርጋል።» /መዝ. 17:11-13/።

የዝ

ለጸሎት በቆምን ጊዜ መስቀሉን በቀኝ እጃችን መያዝ መልካም ነው። በጎ ስጦታውን የሚያስታውሱ የዳዊት መዝሙሮችን ባነበብክ ጊዜ መስቀሉን ሳመው። በዚህ ጊዜ ልብህ ወደ አምላክህ ይወስዳል።

ደረትህን ድቃ

ኃጢአትህን በማሰብ ደረትህን ድቃ። «እግዚአብሔር ሆይ እኔ በደለኝ ነኝ፤ እባክህ

ይቅር በለኝ! ምሕረትህን በእኔ ላይ አድርግ!
ኃጢአቴ ሁልጊዜ በፊቴ ነው። እያልክ ጸልይ።
ጸሎት መድኀኒት ነው! የዳዊትን መዝሙር
ደጋግመህ አንብበው! ወደ ልብህ ትመለሳለህ።
እነዚህን በመደጋገም አእምሮህን ወደ እግዚአብሔር
መልስ! ከልብህ ተጸጸት።

የኢየሱስ ክርስቶስን ስም ደጋግመህ ጥራ

የአምላካችን የኢየሱስ ክርስቶስ ስም
ሁልጊዜ የሚጣፍጥ ነው። በዳዊት መዝሙር
ተደጋግሞ የምናገኘው ሐረግ ጌታ ሆይ ጌታ
ሆይ የሚል ነው። በዚህ መንፈስ ሆነን ልባችንን
ሰናዘጋጅ አሳባችንን መቆጣጠር /መግታት/
እንችላለን።

ሰገድ

በመውደቅና በመነሣት አሳባችንን መግዛት
እንችላለን። ስለዚህ ቅዱስ ስሙን ስናነሣ ጸጋና

ክብር ይበዛልናል። ይህም መሠረት ይዘን
የመነሣታችን ምልክት ነው። ወይም የመግዛታችን
ማሳያ ነው። ሥጋህ በዛላ ጊዜ ተንበርክክ! ሥጋህ
ከመድከሙ የተነሣ መቆም በተሣከህ ጊዜ በጉልበትህ
ተንበርክከህ ጸልይ! እንዲህ ስታደርግ እጆችህን
ወደ መሬት ወይም ወደ ጠረጴዛ በማሳረፍ
ሥጋህን እንዲዝናና ፍቀድለት ማለቴ
አይደለም።

አታንቀላፋ

ስትሰግድ በዚያው በማረፍ አታንቀላፋ።
በፍጥነት ተነሥተህ ቀጥ ብለህ ቁም። የምትሰ-
ግደው ለአምልኮ እንጂ ለማረፍ አለመሆኑን
ተረዳ። የምትጸልየውን አስተውለው። ከጸሎትህ
ጋር የሚስማሙ የትርጓሜ እና የመዝሙር
መጻሕፍትን አንብብ! ይህን ስታደርግ ስለምን
እንደተነገሩ የሚያብራሩ ምዕራፍና ቁጥሮችን
እንዲሁም የተሰወሩ ምሥጢራትን ታገኛለህ።

ምናልባትም የግልህ አስተያየት /ማስታወሻ/ ቢኖርህ በማስታወሻ ደብተር ልትመዘግብ ትችላለህ።

ሳይጣህ አታጠገን

መዝሙረ ዳዊትን በፍጥነት አታንብብ። ምክንያቱም ይህ መዝሙር ወደ ንስሐ፤ ጣፋጭ ወደ ሆነ ሕይወት እና ወደ መንፈሳዊነት የሚመራህ ነው።

ሰዓትህን አመጣጥን

ያለአቅምህ ረዥም ሰዓት አትጸልይ፤ አባቶቻችን እንደሚነግሩን በአንድ ጊዜ ረዥም ሰዓት በጸሎት ከመቆየት ይልቅ በየዕለቱ የምንጸልይበትን የሰዓት ቁጥር ማብዛት ይሻላል። በሰዚህ በአንድ ጊዜ አእምሮአችን እና አካላችን እስኪዝል ድረስ መጸለይ የለብንም። እንዲህ የጥ ፡ግ ከሆነ አላባችን ይበታተናል። አእምሮአችን ትኩረቱን ያጣል።

አርባ አንድ ጊዜ ኪርያላይሶን /ጌታ ሆይ ይቅር በለን/ የሚለውን ጸሎት ሁልጊዜ ጸልየው። አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስድስት ሺሕ ስድስት መቶ ስድሳ ስድስት ጊዜ ስለእኛ ድኅነት መገረፉን እናስታውስ። አክሊለ ሦክ መድፋቱን፤ በጦር መውጋቱን በማሰብ አርባ አንድ ጊዜ ኪርያላይሶን በማለት በመደጋገም እንጸልይ፤ ኃጢአት ሥንሠራ የምንበድለው አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስን መሆኑን በማሰብ «አቤቱ ለእኔ ብለህ ተገርፈህል፤ ምሕረትህን በእኔ ላይ አድርግ» በማለት እንጸልይ። «አቤቱ ቅዱስ በሆነው ራስህ የሾህ አክሊል የደፋኸው ለእኔ ብለህ ነው። «ምሕረትህን በእኔ ላይ አድርግ» እንበለው። ስለእኔ ብለህ ጎንህን ተወግተህል። ምሕረትህን በእኔ ላይ አድርግ ብለን እንጸልይ።

በሰዚህ በንስሐ እና በጸና የጸሎት ሕይወት ወደ እርሱ ስንቀርብ ምሕረትን እናቸለን። አምላካችን

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ይህ ሁሉ መከራ የደረሰበት እዳችንን ለመደምሰስ መሆኑን እናስተውል።

በትኩረት ጸልይ

በጽናት፤ ዘወትር እና በትኩረት የምንጸልይ ከሆነ እግዚአብሔር ይቀበላል። በዚህ መንገድ የምንጸልይ ከሆነ እግዚአብሔር በፈተና ጊዜ ያጽናናል /ይደግፈናል/። ነቢዩ ዳንኤል የጸሎት ሕይወት ስለነበረው ችግር በገጠመው ጊዜ የመላእክት አለቃ የሆነውን ቅዱስ ገብርኤልን ልኮ አድናታል። በቅዱስ ሉቃስ ወንጌል እንደ ተጻፈው አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በተራራ በጸለየ ጊዜ አባቱ ጸሎቱን ተቀብሎታል /ይህ ማለት አብ ከወልድ ይበልጣል፤ ማለት አይደለም።/ አብርሃም ከይስሐቅ እንደሚበልጥ ይስሐቅም ከያዕቆብ እንደሚበልጥ አብ ወልድን ይበልጠዋል ማለት አይደለም። በትጋት

በትጽልዩ እስማችኋለሁ ብሎ ሊያስተምረን መሆኑን እናስተውል። /ሉቃ. 22:43-44/

ጸሎታችንን ከጨረስን በኋላ የመጨረሻውን የዳዊት መዝሙር መጻለያችንን እንርሳ። ይህ መዝሙር እግዚአብሔርን የሚያከብርና የሚያወድስ ነው። ለአምላክህ ለእግዚአብሔር መንግሥቱን ለመውረስ ይህን ልባዊ ፍላጎት ንገረው። በጭንቀትህ ጊዜ እና በፈተና ወቅት እንዲጠብቅህ ለምነው።

የጽሞና ጊዜ

በቂ ሰዓት ካለህ ከጸሎት በኋላ ተረጋግተህ የምትቀመጥበት የጽሞና ጊዜ ይኑርህ፤ እንዲህ ስታደርግ በጸሎት መንፈስ ትመስጣለህ። ይህ ደግሞ አዲስ የደስታ እና የመንፈሳዊነትን ደረጃ እንድትጨምር ያደርግሃል።

አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ጸሎት ባስተማረበት ዐውደ ሰብክት በትጽልዩ

እንዲህ በሉ፤ ብሉ ያስተማረን ጸሎት አለ። ይኸውም አባታችን ሆይ በመባል የሚታወቀው ነው። አባታችን ሆይ ብለን ስንጸልይ ልናስተውላቸው የሚገቡትን ዋና ዋና ነጥቦች የግብፅ ቤተ ክርስቲያን «Spring of love» በተባለ መጽሐፍ / ሐምሌ 11 ቀን 1999 እ.ኤ.አ/ እንዲህ ስትል መልእክቷን አስተላልፋለች።

«በዕለት ተዕለት አኗኗራችን ከአምላካችን ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን አንድነት ካላሳለፍን «አባታችን» ማለት ያስቸግራል። አባባችን ምድራዊ፣ ምሞታችን ቁሳዊ ከሆነ «በሰማያት የምትኖር» ማለት ከባድ ይሆናል። በሕያው ስሙ በድንቅ አጠራር የተጠራን እኛ ሰውነታችንን ከገጢአት ርኩሲት ካልለየን «በምህ ይቀደስ» ማለት እንዴት ይቻላል። በነገሮች ላይ እኛ መሰልጠንና መግዛት እየፈለግን ከሆነ «መንግሥትህ ትምጣ» ማለት ዘበት ነው። ፈቃደ እግዚአብሔር በሕይወታችን

እንዲፈጸም ራሳችንን ማስገዛት ካልቻልን «ፈቃድህ ይሁን» ማለት ያስቸግራል። እግዚአብሔርን ለማገልገል ራሳችንን ለመስጠት ስንዘጋጅ «ፈቃድህ በሰማይ እንደሆነች እንዲሁ በምድር ትሁን» ማለት ከባድ ነው። የሥራ በሮችን እየዘጋን የራሳችንን ድርሻ ሳንወጣ ተአምራትን በመጠበቅ ብቻ «የዕለት እንጀራችንን ስጠን» ማለት መዘባበት ነው። የበደሉንን ሳንክስ፣ ያስቀየሙንን እና ያስቀየሞናቸውን ይቅርታ ሳንጠይቅና ይቅር ሳንል «በደላችንን ይቅር በለን፤ እኛም የበደሉንን ይቅር እንደምንል» ማለት ፌዘኝነት ነው። በገጢአት በምንወድቅበት የተመቻቸ ሁኔታ ተቀምጠን «ወደ ፈተና አታግባን» ማለት ጨዋታ ነው። በጸሎት መሣሪያነት መንፈሳዊውን ውጊያ ለመዋጋት ሳንዘጋጅ «ከከፋ አድነን እንጂ» ብንል የስንፍና ቋንቋ ነው። ለእግዚአብሔር ያለንን መገዛት

በፍጹም ፍቅር ሳናሳይ «መንግሥት ያንተ ናትና» ማለት አይቻልም። ጠላትን ስናገዝፍ ታላቅ ሆኖ ይታየናል፤ ጥንተ ጠላታችን ዲያብሎስ ገዝፎ እግዚአብሔር አንሶ የሚታየን ከሆነ «ጎይል ያንተ ነው» ባንል ጥሩ ነው። በምናደርገው መን ፈሳዊ ሥራ ውዳሴን ለራሳችን የምንሻ ከሆነ «ምስጋና ያንተ ነው» ባንል ይመረጣል። በኑሮአችን እየተጨነቅን «ለዘላለሙ» ማለት ዋሽነት ነው። የፈለገውን ዓይነት መሥዋዕትነት መክፈል ቢገባን እንኳ እሎቱ ይኸው ነው ማለት ካልቻልን «አሜን» ለማለት አንደፍርም።

እሎት ቅድመ እግዚአብሔር እንዲደርስ የሚያደርጉት ነገሮች በመጽሐፍ ቅዱስ ተዘር ዝረዋል። ከእነዚህም መካከል ጥቂቶቹ፡-

፩.፫. እሎት እንዲሰምር

15/ የልብ ንጽሕና፡- /መዝ 65+18/ በልቤስ በደልን ዐይቶ ቢሆን እሎቱን አይሰማንም ነበር። እግዚአብሔርን የሚመለከቱት ልብ ንጽሐን እና መንፈሳቸውን የቀደሱ ሰዎች ብቻ ናቸው። ልብ በጎጢአት ከቆሸሸ እሎታችን ቅድመ እግዚአብሔር ሊደርስ አይችልም። ለዚያም ነው አባቶቻችን «ሳል ይዞ ስርቆት ቂም ይዞ እሎት» የሚሉት።

2ኛ/ ከበደል መራቅ፡- መተላለፉ የቀረችለት ሰው ብፁዕ ነው። ሰው በስሕተት ጎጢአት ሊሠራ ይችላል። እያወቀ በድፍረትም ሊበድል ይችላል። ነቢዩ ዳዊት የድፍረት ጎጢአት እንዳይገዛኝ ባሪያህን ጠብቅ እያለ ይጸልያል። የበደለኛ ሰው እሎቱ ቅድመ እግዚአብሔር እንደማይደርስ ነቢዩ ሲያስረዳን «እጃችሁንም ብትዘረጉ ዐይኔንም ከእናንተ እሠውራለሁ። ልመናንም ብታበዙ አልሰማችሁም። እጃችሁ ደም ተሞልቷል።» /ኢሳ 1+15/ ይላል።

ፍጹም አምላክ

35/ በአምነት ሆኖ መጸለይ፡- ጸሎታችን የሚሰማ እንጂ ከንቱ የሆነ ንግግር አይደለም፡፡ እግዚአብሔርን ሁል ጊዜ በጸሎት እናየዋለን፡፡ እንደ ፈቃዱ በንጸልይ አንዳች ነገር እንደማናጣ ተስፋ እናደርጋለን፡፡ ያለ እምነት የሚጸልይ ሰው በከንቱ ይደክማል፡፡ «እምናችሁም በጸሎት የምትለምኑትን ሁሉ ትቀጥላችሁ፡፡» /ማቴ 21 ፡22/ ብሎ አምላካችን እንዳስተማረን እምነት ወሳኝ የሕይወት መሠረት ነው፡፡ ብንታመም እንደምንፈወስ ማመን፤ በገጢአት ብንወድቅ በንስሐ እንደምንነሣ ተስፋ ማድረግ ያስፈልጋል፡፡

3 ትዳብ ያፈድ በድግድ ይህን በተመለከተ እንዲህ ብሏል፡፡ ይጹም ዐይን፤ ይጹም ልሳን፡፡ «እነዚህ ይጹም፤ እምስሚዐ ሕሡም በተፋቅር...፤ በጸም ወራት ከመባልዕት መከልከል ብቻ ሳይሆን ዐይን ከፋ ከማየት እንደበት ከፋ ከመናገር ጆር ከፋ ከመስማት መቆጠብ አለበት፡፡

ፍጹም አምላክ

«እግዚአብሔር በመንገዱ ሁሉ ጻድቅ ነው፡፡ በሥራውም ሁሉ ቸር ነው፡፡ እግዚአብሔር ለሚጠሩት ሁሉ በእውነት ለሚጠሩት ሁሉ ቅርብ ነው፡፡ ለሚፈሩት ምኞታቸውን ያደርጋል፡፡ ለመናቸውንም ይሰማል፤ ያደናቸዋልም፡፡»/መዝ144:17-21/

ምዕራፍ ሦስት

፫. ጾም

፫.፩. ተቀባይነት ያለው ጾም

በክርስቲያናዊ የአምልኮ ሕይወት መሠረታዊ ከሆኑ ሦስት የአምልኮ ግምዶች መካከል አንዱ ጾም ነው።

፫.፪. የጾም ትርጉም

ጾም ኹለት ዓይነት ትርጉም አለው። እነርሱም፡- አንደኛው ራስን መስጠትና ሁለተኛው መንፈሳዊነት ነው።

ራስን መስጠት፡- ጾም ለተወሰነ ጊዜ ለተወሰነ ዕለት ከምግብ መታቀብ ነው። በእነዚህ ዕለታት ምናልባትም አትክልት ልንመገብ እንችላለን። የጾሙ ሰዓት እንደ ሰዎች አቅምና መንፈሳዊ ጥንካሬ ይለያያል። በአንጻሩም በመምህረ ንስሐቸው ፈቃድ ሊወሰን ይችላል።

መንፈሳዊነት፡- ጾም ነፍስን ለማንቃት ፈቃደ ሥጋን ለፈቃደ ነፍስ ለማስገዛት ተመራጭ ወቅት ነው። በወርን ጾም ሰዎች ከእግዚአብሔር ጋር የበለጠ ይቀራረባሉ እግዚአብሔር መንፈስ ስለሆነ እርሱን የምናገኘው በመንፈሳዊ መንገድ ብቻ ነው። የስልክ ገመድ ከሰዎች ጋር እንደሚያገናኘው ሁሉ መንፈሳዊ ምግብ የሆነው ጾም ደግሞ ከእግዚአብሔር ጋር የምንገናኝበት መንገድ ነው። ስለዚህ ጾም ከእግዚአብሔር ጋር የሚያገናኝ ንጹሕ እና ቀጥተኛ የሆነ የሕይወት መግቢያ በር ነው።

ጾማችን የሠመረ እንዲሆን ከጸሎት ጋር መቆራኝት አለበት። ጾም ያለ ጸሎት ነፍስ የተለየው ሥጋ ማለት ነው። ጾማችን በጸሎት መንፈሳዊ ፍሬ ያፈራል። በጸሎትና በጾም የዲያ ብሎስን ሽንገላ መቃወም እንደሚቻል በቅዱስ ወንጌል ተጽፎአል። «ይህ ዓይነት ግን ከጸሎትና

ከጸም በቀር አይወጣም፡፡» /ማቴ. 17፡21/ በጣም ከባድ ፈተናዎችን መሸገር የሚቻለው በጸምና በጸሎት ነው፡፡ ምክንያቱም እግዚአብሔር እውነተኛ ጸምና ጸሎትን ቸላ አይልም፡፡ ከልብ የመነጨ ጸሎት እና ደጅ ጥናት ስኬታማ እንዲሆን ጸም በጣም ወሳኝ ነገር ነው፡፡

፫.፫. ጸም እንዴት ይሠምራል?

ጸማችን ከምጽዋት ጋር ይሠምራል

ጸም የሠመረ የሚሆነው ከምጽዋት ጋር ነው፡፡ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተናገረውን ቃል እናስታውስ፡፡ በድካማችንና በሥራችን ነጻያንን እንቀበላቸው ዘንድ እንደሚገባን ይህን አስተምራሐችኋለሁ፡፡ «ከሚቀበል ይልቅ የሚሰጥ ብፁዕ ነው» ያለውንም የጌታችንን የኢየሱስን ቃል አስቡ፡፡» /ሐዋ. 20፡35/ ቅዱስ ጳውሎስም «እግዚአብሔር በደስታ የሚሰጠውን ይወዳልና እያንዳንዱ እንዳሰበ

ይስጥ! በገዢን ወይም በግድ አይደለም፡፡ በተነ ለምስኪኖች ሰጠ! ጽድቁ ለዘለዓለም ይኖራል፡፡» /2ኛ ቆሮ. 9፡7/ ስጦታችን ከጸምና ከጸሎት ጋር ካልሆነ ዋጋ የለውም! ጥበበኛው ሰሎሞንም እንዲህ ይላል፡- «የድሃውን ጩኸት እንዳይሰማ ጆሮውን የሚደፍን ሰው እርሱ ራሱ ይጮኻል! አይሰማለትምም፡፡» /ምላ. 21፡13/

እግዚአብሔር አምላክ በነቢዩ ኢሳይያስ አድሮ ተቀባይነት ያለው ጸም ከምጽዋት ጋር ምን ያህል የተስማማ እንደሆነ ነግሮናል፡፡ /ኢሳ. 58፡3/ ጸምን ከሚያሠምሩት መንፈሳዊ ተግባራት መካከል ፍቅር ወሳኝ ነው፡፡ ጸም በፍቅር ሊሆን የሠመረ ይሆናል፡፡ ሐዋርያው እንዲህ ይላል «በሰዎችና በመላእክት ልሳን ብናገር ፍቅር ግን ከሌለኝ ከንቱ ነኝ፡፡» /1ኛ ቆሮ. 13፡2/ በወርጎ ጸም ሥጋን ከመመገብ መከልከል ብቻ በቂ አይደለም፡፡ ወንድምህን ከማማት ተቆጥቦህ

የምትጸመው ጸም ተቀባይነት አለው። በመሆኑም ሐዋርያው ያስጠነቀቀንን ቃል እናዘክረው «ነገር ግን እርስ በእርሳችሁ ብትገነከሉና ብትበላሉ እርስ በእርሳችሁ እንዳትጠፋፉ ተጠንቀቁ።» /ገላ. 5፡15/

ጸም ከትሕትና ጋር ይሠምራል

ጸም ከትሕትና ጋር ሲሆን ተቀባይነት ያገኛል። ጸም መራብ ብቻ ላይ ትኩረት ማድረግ የለበትም። ነገር ግን ነፍሳችንን ለአምላካችን ለመድኃኒታችን ለሊዩሱስ ክርስቶስ በትሕትና ማስገዛት ላይ ትኩረት ማድረግ አለበት። የነነዌ ሰዎች ራሳቸውን አዋርደው በመጸማቸው ኃጢአታቸው ተፍቆ ሊመጣ የታሰበው መዓት ተመለሰላቸው። ነቢዩ ላዊት ጸም ከትሕትና ጋር ያለውን ኅብረት ካለው ተሞክሮ በመነሣት እንዲህ ብሎ ይመክረናል። «እኔስ እነርሱ በታመሙ ጊዜ ማቅ ለበሰሁ። ነፍሴንም በጸም አደከምኋት፤ ጸሎቴም ወደ ብዙቴ ተመለሰላቸው።» /መዝ. 34፡13/

በተጨማሪም «ነፍሴን በጸም አስመረርኋት፤ ለስድብም ሆነብኝ፤ ማቅ ለበሰሁ፤ መተረቻም ሆንሁላቸው።» /መዝ. 68፡10/ ይላል። እግዚአብሔር አምላካችን አክሐብን ሲገሥጸው ባለበ ጊዜ ንጉሡ አለቀለ። በጸምና በትሕትና ራሱን ዝቅ በማድረግ እግዚአብሔር በነቢዩ ኤልያስ አድሮ እንዲህ አለው። «እግዚአብሔር የተራሮች አምላክ ነው እንጂ የሽለቆ አምላክ አይደለም ብለዋልና፤ ይህን ታላቅ ጭፍራ በእጅህ አሳልፌ እሰጠዋለሁ። እኔም እግዚአብሔር እንደሆንሁ ታውቃላችሁ።» /1ኛ. 21፡27-29/

ጸማችን እንደ ግብዣች አይሁን

/ማቴ. 6፡16/

ጸማችን ከከንቱ ውዳሴ የራቀ መሆን አለበት። በጸማችን የምንክፈስ ከሆነ እና መጸማችን ለሌሎች እንዲታወቅ የምንፈልግ ከሆነ ድካማችን ከንቱ ነው። ሰዎች እንዲያመለካኑን ከፈለግን

ከእግዚአብሔር ዘንድ አንዳች ዋጋ አናገኝም።
 ዋጋችንን ከሰማያት እንጂ ከለዎች እንዲከፈለን
 መጠበቅ የለብንም። አምላካችን መድኃኒታችን
 ኢየሱስ ክርስቶስ ይህን ታላቅ ፈተና እንድንወጣ
 እንዲህ ብሎ አስጠንቅቆናል። «ስትጦሙ እንደ
 ግብዞች አትጠውልጉ! ለለዎች እንደ ጦመኛ
 ሊታዩ ፊታቸውን ያጠወልጋሉ! እውነት
 እላችኋለሁ፤ ዋጋቸውን ተቀብለዋል። አንተ ግን
 ስትጦም በሥውር ላለው አባትህ እንጂ
 እንደጦመኛ ለለዎች እንዳትታይ ራስህን ተቀባ፤
 ፍቅርን ገንዘብ አድርግ፤ ፊትህንም ታጠብ።
 በሥውር የሚያህ አባትህ በግልጽ ይከፍልሃል።»
 ማቴ. 6፡16/ ስለዚህ በአባታዊ ፍቅሩ እንዲህ
 ብሎ ይመክረናል «አሕዛብም በመናገራቸው
 ብዛት እንዲሰሙ ይመስላቸዋልና፤ ስትጸልዩ
 እንደ እነርሱ በከንቱ አትድገሙ፤ ስለዚህ
 አትምሰሏቸው።» /ማቴ. 6፡7-18/ የዚህ ቃለ
 ምዕዳን /ምክር/ ዋና ትርጉም ከእግዚአብሔር

ሊለጠን ያለውን ሰማያዊ ዋጋ እንዳናባክን ነው።
 ሌላው ጥልቀት ያለው መንፈሳዊ መልእክት
 በዚህ ገይሶ ቃል እናገኛለን። እርሱም ፊትን
 መታጠብ ማለት ጉድፍን ማስወገድ እና ቆሻሻን
 ማጽዳት ማለት ነው። በፊት ቆሻሻ ተመስለው
 የሚቀርቡ በርካታ ምሥጢራዊ መልእክቶች
 አሉ። እነርሱም የኃጢአት ሥራዎች ናቸው።
 ፊትን መታጠብ ፍቅረ እግዚአብሔርን፤ ፍቅረ
 ቢጽን ገንዘብ ማድረግን ይወክላል። ስለዚህ
 በጽማችን ጊዜ በንስሐ ውኃ በመታጠብ የኃጢአት
 ጉድፋችንን ማስወገድ ይጠበቅብናል፤ እንዲህ
 ካደረግን ጸማችን በእግዚአብሔር ዘንድ
 ተቀባይነትን ያገኛል።

መስማት

ድምፅ የሚሰማው በጆሮ ነው። በጽማችን
 ጊዜ ጆሮዎችን ሐሜትን ከመስማት መቆጠብ
 አለበት። ስም አጥፊነት፤ ውሸት፤ ዘፋኝነት፤

መንፈስን፤ አእምሮንና አካልን የሚያረክቡ ክፉ ሥራዎች ናቸው። በእነዚህ ምትክ የእግዚአብሔርን ቃል መስማት መዝሙርን ማዳመጥ ከለዎች ጋር ያለንን ማሳበራዊ ግንኙነት ጤናማ ማድረግ ለመንፈሳዊ ሕይወታችን ወሳኝ የሆኑ ነገሮች ናቸው።

መፃዛ

በጸማችን ጊዜ የዓለምን መፃዛ ከማሸተት መከልከል አለብን። እነዚህ የዓለም መፃዛዎች ፈቃደ ሥጋን ለዝሙት የሚያነሣሡ ናቸው።

መመልከት

ምልከታ በዓይን ይከናወናል። ስለዚህ በጸማችን ወቅት ዐይናችን ማንኛውንም የኃጢአት ሥራ ከመመልከት ተቆጥቦ በንጹሕ ልቡና በተቀደሰ ሰውነት ጸንቶ ቅዱስ አሳብ እንድንይዝ ከፋውን ዓለም ከማየት መታቀብ ይኖርበታል።

ንግግርና ወራ

አሳብ በልብ ታስቦ በምላስ ይወለዳል። በጸም ሥጋ ከመብላት መታቀብ እንደሚያስፈልገው አንደበት ወንድምን ከመስደብ መቆጠብ አለበት። በጸሎት በእግዚአብሔር ፊት ስንቆምም ማንጉራጉር አይገባም። መዋሸት፣ በሌሎች ላይ መዘበት፣ ዋዛ ፈዛዛን ማውራት ተገቢ አይደለም።

ይልቁንስ አንደበታችን እግዚአብሔርን ለማወደስ መዘጋጀት አለበት። ሌሎችን በማክበር የተቸገሩትን በማጽናናት አንደበታችንን ለጸሎት ማዘጋጀት ያስፈልጋል። /ማቴ. 12፡36/

መጻለስ

ፊታችንን ከመታጠባችን በፊት እጃችንን እንታጠባለን። ከዚህ ባሻገር የመጻለስና የመካካት ኃይል አለው። ስለዚህ በእጃችን የምንነካውን

ነገር መለየት አለብን። በመዳሰስ የሚመጡ በርካታ የሰይጣን ፈተናዎች አሉ። በተለይ ከዝሙት ጋር በተገናኘ አደገኛ ፈተና ወደ ልባችን የሚገባው በመካካት /በመዳሰስ/ ነው።

ከዚህ አልፎ ስርቆት፣ ነፍስን ማጥፋት እና ሌሎች ያልተገቡ ኃጢአቶች የሚከናወኑት በእጅ ነው። ስለዚህ እጃችን የሚዳስሰውን ነገር መለየት አለብት። እጃችን የሚያገዛውን ዕቃ የማን እንደሆነ ማወቅ አለበት። እንዲህ ስናደርግ ጸማችን ተቀባይነት ያገኛል። ስለሆነም ለእምላካችን ለእግዚአብሔር ‘ራሳችንን መለየት’ አለብን። እንዲህ ስንሆን አእምሮአችንና አሳባችንን ንጹሕ ማድረግ እንችላለን። አእምሮ የሰውነታችን ውስጠኛ ክፍል መቆጣጠሪያ የሰውነት አውታር ነው። ስለዚህ በጸማችን ጊዜ አካላችን እና መንፈሳችንን ለእግዚአብሔር መቀደስ ይጠበቅብናል።

ወረ 3

ንግግራችን ሌሎችን የሚጎዳ እንዳይሆን መጠንቀቅ አለብን። እኛ ማሰብና መናገር ያለብን የእግዚአብሔርን ምሕረት ክብርና ዘላለማዊ ሕይወት ብቻ ነው። ስለዚህ አረማመዳችንን፣ መንገዳችንን፣ እንቅስቃሴአችንን እና ሥራችንን ማስተዋል ያስፈልጋል።

ትውሰታ

ከላይ የተጠቀሱትን ነገሮች እናስተውል። የወገኖቻችን ስሕተት እና ኃጢአት በማስታወስ ለበቀል መነሣሣት የለብንም፤ እኛ ማስታወስ ያለብን የራሳችንን ኃጢአት ብቻ ነው። እናም እግዚአብሔር ይቅር እንዲለን ንስሐ እንግባ። ወርን ጾም ኃጢአታችንን ለማስታወስ ምቹና ተሰማሚ ጊዜ ነው። ንጢአታችን እግዚአብሔርን አጠዘተን በመጾምና በመጸለይ እውነተኛ ጽድቅ እና ይቅርታን እንድናገኝ እንማጸናለን።

መለየት

ይህን ስሜት በትክክል መረዳት ይገባል። ጣቃሚ የሆነውን ነገር ከጎሏው አውነቱን ከሐሰት፣ መልካሙን ከክፉው፣ ገጹሐን ከቆሽሸው፣ በመለየት ውሳኔ መወሰን ያስፈልጋል። አባቶቻችን እንደሚመክሩት መለየት ከመንፈስ ፍሬዎች አንዱ እና የነፍስ ብርሃን ነው።

ማሰብ

የምንወደውን ነገር ብቻ ለማሰብ ዕድል መስጠት አይገባም፤ ወይም ወደ ተለያየ አቅጣጫ እንድንመለከትና ፍትወተ ሥጋ፣ የቁጣ ስሜት፣ ራስ ወዳድነት፣ የመከፋትና የመደሰት ስሜትን መቆጣር ይገባል። የሰማያዊት ኢየሩሳሌምን ክብር ከእግዚአብሔርና ከመላእክት ጋር የምንኖረውን ኑሮ በዐይን ሕሊናችን በመቃኘት መንፈሳዊ ሕይወታችንን ማጠንከር ይገባል።

በእርግጥ ሲጻፍ፣ ጋዘን፣ ስቃይ፣ ቀቢጸ

ተስፋ፣ ድህነት ሊታሰቡን ይችላሉ። ጢህ ጊዜ አሳባችን የቀና እንዲሆን ከፋውን ምንፈስ ከእኛ እንዲያርቅልን እግዚአብሔርን መለመን ያስፈልጋል።

ሰንፍና

እግዚአብሔር እንደሌለ የሚያስቡ ሰዎች አሉ። «ሰነፍ በልቡ አምላክ የለም ይላል።» /መዝ. 13፡1/ ወይም የፍርድ ቀን የሌለ ቅጣት የማይመጣ የሚመስላቸው ሰነፎች አሉ። ነገር ግን እነዚህ ሁሉ ስለመኖራቸው በቅዱስ መጽሐፍ ተመዝግቧል። እነዚህ አሳቦች ስለ ዘላለማዊ ሕይወት እንዳናስብ ቸልተኛ እንድንሆን እና ለዘላለማዊ ቅጣት እንድንዳረግ በር የሚከፍቁ ናቸው።

የተወደዳችሁ ወንድሞቼ አጣችሁ ጾም ማለት ከሥጋ እና ከሌሎች የፍስክ የጭንቀት ተዋጽኦዎች መከላከል ብቻ እንዳልሆነ አስተውሉ። ከዚህ የጠለቀ መንፈሳዊ ትርጉም እንዳልሆነ

ከልባችሁ አስቡ። ስለዚህ ሰውነታችሁን ሕያውና ቅዱስ መሥዋዕት አድርጋችሁ ለአምላካችሁ ለእግዚአብሔር ስጡ። መንፈሳዊ እርካታና ጸጋንም ለማግኘት ተግባራት ጸልዩ።

ጸሎት

- ጸሎትህን በማቃለል ነው የምትጸ ልየው? ወይስ ሁልጊዜ የምትጸልይ ባቸውስ ዕለታት ይኖሩ ይሆን? ስለመፍትሔው አስበህ ታውቃለህ? ውጤቱ ምን ነበር?
- የምትጸልየው መቼ ነው? ጠዋት ስትነሣ? ከመተኛትህ በፊት? ከመብላትህ በፊትና በጋላ? ከዚያ ከመውጣትህ በፊት? ሥራ ከመጀመርህ በፊት ወይስ ማድከም ዓይነት ፈተና ሲገጥምህ? እየተጓዝህ ባለ ወይም ከሰዎች ጋር በሆንክበት ጊዜስ ትጸልያለህ?
- ከእግዚአብሔር ጋር የምትነጋግርበት ረጅም

የግል ጸሎት አለህን? ይህን ጸሎት ዘወትር ትጸልየዋለህ? አሁን በጸሎቱ እየበረታህ ነው ወይስ እየደከምክ?

- መዝሙረ ዳዊትን ትጸልያለህ? ከቤተ ክርስቲያን ጸሎቶች የትኛውን በግልህ ትጸልያለህ? የማትጸልይ ከሆነ ለምን?
- ከመዝሙረ ዳዊትና ከቅዱሴ የምታስታ ውሳቸው ጸሎቶች አሉ? በጸሎት እየበረታህ ነው ወይስ ደካማ ነህ?
- ፍቅርን በተሞላ ልቡና በተቃጠለ መንፈስ ትጸልያለህን? ስትጸልይ ታነባለህ? እየጸለይክ እያለ በእግዚአብሔር ፊት መሆንህን ታስባለህ? ጸሎትህ በፍቅር የተቃጠለ ነው ወይስ ደካማ? ለምን?
- ስትጸልይ አሳብህ ይበተናል? የትኛውን ጸሎት ስትጸልይ ነው ይህ የሚሆነው? ይህ ጠባይ ለብዙ ጊዜ ቆይቷል? ምን

መፍትሔን ተጠቀምህ?

- እንዴት ነው የምትጸልየው? ቆሞ እጅ በመዘርጋት? ተንበርክክህ? ራስህን ዝቅ አድርገህ? ወይስ የራስህ የሆነ አቋቋም አለህ? እግዚአብሔርን በማክበር በፊቱ ትቆማለህ? እግርህን በመዘርጋት ወይም ግድግዳ ተደግፈህ ትጸልያለህ? እጅህንስ ታንቀሳቅሳለህ? ዓይኖችህስ ሌሎች ነገሮችን ይመለከታሉን?
- በትጽልይ አእምሮህን የሚሰበሰቡ ጸሎቶች አሉን? ስለጋጢአቶችህ፤ ስለመንፈሳዊ ሕይወት፤ ለሌሎች ለሚያወክሉ ለሚጠሉህ ትጸልያለህን? የሥጋዊ ሕይወትህን የተመለከቱ ጥያቄዎችስ አሉህ?
- ንቁ በሆንክበት ሰዓት በጸሎት ለእግዚአብሔር ትሰጣለህን? በአካል ወይም በአእምሮ በደክምክ ጊዜስ

ትጸልያለህን?

ጾም

- ሁሉንም ቤተ ክርስቲያን የምታዘውን አጽዋማት ትጸማለህ ወይስ ጥቂቶቹን? ዘወትር /ያለማቋረጥ/ የምትጠብቃቸው የጾም ቀናት የትኞቹ ናቸው? በየሳምንቱ ረቡዕና ዓርብ ቀን ትጸማለህን? ጾምህን የሚያስናክሉ መሰናክሎች አሉን? እነማን ናቸው?
- ለምን ያህል ሰዓት ትጸማለህ? የምትጸማቸው የፈቃድ አጽዋማት አሉን?
- በተለይ የምትወደው ምግብ አለን? በጾምህ ሰዓት ይህን ፍላጎትህን ታሟላለህ? ከጾም በኋላ ስለምትመዝኑ ምግብ ታስባለህን? በጥራቱና በዓይነቱ ልዩ የሆነ ምግብንስ ታዘጋጃለህን?

ምጽዋት

- አሥራትን ለእግዚአብሔር በመስጠት የታመንህ ነህን?
- አሥራትን ብቻ ታወጣለህ ወይስ በኃዘኔታም ለተቸገሩት የምትሰጠው ገዝዘበ አለ?
- ስትሰጥ ምን ይሰማሃል? ትዕቢት ወይስ በወንድሞች ላይ ኃዘኔታ?
- ምጽዋትን በሚጠይቁህ ትረበሻለህ ወይስ በደስታ ነው የምትሰጠው?

እነዚህን ጥያቄዎች ዘወትር ማሰብ ለመንፈሳዊ ሕይወታችን እጅግ ጥቅም አለው።

ክብርና ምስጋና ለእግዚአብሔር ይሁን
ለእናታችን ቅድስት ድንግል ማርያምም
ክብርና ውዳሴ ይድረላት አሜን።

ነስር ከንፋ ከተሰበረ መብረር እንደማይችለው ከጾምና ከምጽዋት የተለየ ጸሎት በራሱ ብቻ ፍጹም ሊሆን አይችልም

አራሱ እግዚአብሔር ለደሃ አደጎች ፡ ለአፃለማውታ/ለሙት ልጆች/ እና ለነዳያን የሚያስብ አምላክ ነው። አርሱ እንደወደዳቸው እኛም እንድንወዳቸው የአርአያነቱን ፈለግ እንድንከተል ይፈልጋል ።እግዚአብሔር እነርሱን አንዴት መንከባከብ እንዳለብን እንዲህ በማለት ይመክረናል.....